

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO., KETVERGAS VASARIS (February) 13, 1919 m.

Copy 2c

No. 37

Bolševikai Paeme Kauną.

Anglijos darbininkai
neužganėdinti.

Rusų Frakcijos Dalyvaus
Konferencijoj.

Amerikos nuostoliai Sibire.

KAUNAS PAIMTAS BOLŠEVIKAIS.

Kopenhager, vasario 12 d. Žinios, aprašytos šiandien iš Krakovo praneša, kad bolševikų kariuomenė išnaudojo (?) užėmė Kauną, Lietuvoj. Bolševikų kariuomenė tikimasi užimti Grodną ir Bialystok taip greit, kaip tik Vokiečiai apsisuks tuos miestus.

ANGLIJOS KASEJAI PRIEŠINGI LLOYD GEORGE.

Londonas, vasario 12 d. Konferencija Anglijos Kasyklų Federacijos laike mitingo šiandien Southporte nu tarė prieš priėmimą sąlygų, kurias pasiūlė valdžia dėl susitaikinimo reikalavimų, kuriuos Federacija padarė.

Anglijos valdžia, atsakydama į reikalavimus Kasyklų Federacijos, kad būtų suteikta šešių valandų darbo diena ir pakėlimas algos ant trisdešimties nuosimčių, praneša, kad, kaslink reikalavimo šešių valandų darbo dienos, nors ir simpatizuoja troškimui darbininkų pagerinti taisykles gyvenimo, svarstydamas pabrangimą išdirbystės amatuose, kurių išdirbiniai sudaro šaltinį kitų užsiėmimų, turi mąstyti taipgi ir apie pasekmes generališko padėjimo.

Valdžia pasiūlė stiprų atstovaujantį komitetą, kuriame kasyklų darbininkai bus reprezentuojami, ištirti šį klausimą ir taipgi kainą išdirbystės ir išdalinimo anglių: pardavimo prekę ir uždarbį ir klausimą ar anglių kasyklos turi pasilikti kaip jos dabar yra, ar turi būti kontroliuojamos suvienytų komitetų, ar nacionalizuotos.

Kaslink pakėlimo algų, valdžia sako, kad ji sutinka pakelti po vieną šilingą į dieną ir kiti reikalavimai sąryšyje su pakėlimu algų turi būti perduoti atstovaujanti komitetui. Valdžia prašė kasyklų darbininkų skaityti atsakymą kaip aiškų nurodymą jos noro išpildyti viską, kas tik yra galima. Sąryšyje su reikalavimais, paliečiančiais demo-

bilizuotų kasėjų valdžia sako, kad jie turi būti apsvaistomi sykiu su klausimu generališkos demobilizacijos. Valdžia prisilaiko nuomonės, kad nėra galima duoti demobilizuotiems kasėjams skirtingas sąlygas nuo tų, kokios yra duodamos kitiems demobilizuotiems darbininkams.

Spauda abelnei užgria premiero Lloyd George Darbo programą, kuri jis paskelbė, atidarant parlamentą utarninke, bet jo programa neužganėdina parlamentariškos Darbo Partijos.

Ji užmeta, kad progame nėra aiškiai paženklinėti pasiūlymai "dabartiniuose atsitikimuose industrialios neramumo ir dėl užtikrinimo, paliečiančių pakėlimą algų, darbo valandų ir sąlygų darbo, kurios pagerintų taisyklės gyvenimo.

Radikališka spauda irgi neužganėdina pasiūlymais p. Lloyd George ir ji juos smarkiai kritikuoja, vadindama pasiūlymus abejotais ir nepanašiais, kad jie būtų išpildyti "reakcionierių ku parlamentu."

RUSŲ FRAKCIJOS DALYVAUS KONFERENCIJOS.

Paryžius, vasario 12 d. — Ukrainos valdžia pranešė tulininkams, kad ji sutinka dalyvauti konferencijoj ant Princes salų. Taipgi yra pranešama, kad valdžia generolo Denikino išreiškė norą dalyvauti konferencijoj. Valdžia Krymo taipgi priėmė pakvietimą, kaip ir Rusų bolševikų valdžia.

Atrodo, kad bus užtektinai kitų Rusų frakcijų, kurių sutiks dalyvauti konferencijoj ant Princes salų su tartininkų ir Amerikos atstovais, kad užtikrinti pasiūlymą konferencijos. Pasiūlymas konferencijos, manoma, priklausys daugiausiai nuo bolševikų valdžios ar ji sutiks duoti kokius nors užtikrinimus, kaip tai sustabdytas kariško veikimo ir ištraukimas bolševikų kariuomenių iš tų provincijų, kurias jie užėmė. Nėra jo-

Išbadėjusi Europa laukia, rankas ištiesusi, kada ją pasieks tas aukso puodas, — \$100,000,000 — kuriuos Amerika nesenai paskyrė badaujančių žmonių pagalbai Europoje.

kio užtikrinimo, kad sovietų valdžia sutiks duoti tokius užtikrinimus.

YANKIŲ NUOSTOLIAI SIBIRE.

Washingtonas, vasario 12. Kablegrama, apraikyta šiandien iš vyriausios stovyklos Amerikos ekspedicinės kariuomenės Francuzijoj parodo, kad iš viso Amerikos kariuomenė Sibire aplaikė nuostolių iki vasario 9 d. užmuštais, sužeistais ir be žinių prapuolusiais 10 aficerų ir 314 kareivių. Iš tos skaitlinės užmušta 2 aficerai ir 60 kareivių; mirė nuo žaizdų 1 aficerai ir 14 kareivių; mirė nuo ligų 54 kareiviai; mirė nuo nelaimingų atsitikimų 5 kareiviai; lengvai sužeista 3 aficerai ir 30 kareivių; sunkiai sužeista 2 aficerai ir 67 kareiviai; sužeista, laipsnis nepažymėtas 2 aficerai ir 53 kareiviai; prapuolė laike mušių 31 kareivis.

Karės departamentas pranešė, kad šie nuostolių surašai yra garsinami atskirai abelname nuostolių suraše.

RENGIA PLIANŪS.

Kansas City, vasario 12 d. Warren Long, Suvienytų Valstijų imigracijos komisijonierius pranešė šiandien, kad yra prirengiami plianai deportuoti visus I.W.W. belaisvius Leavenwortho kalėjimo, tarp kurių yra daug iš Chicago, kurie nėra šios šalies piliečiai arba negalės darodyti, kad jie gyvena šioje šalyje per 5 metus.

PRISAKE PERTRAUKTI MUŠIUS.

Londonas, vasario 11 d. Sulyg laikraščio, apraikyto čionai iš Berlio per Kopenhagą, tartininkų valdžios

Aukso puodas.

SUTARTIS PASIPRIEŠINTI BOLŠEVIKAMS.

Vienna, vasario 11 d. — Bevielinio telegrafo pranešimas, apraikytas iš Varšavos sako, kad Lenkai padarė su tartininkų su Vokiečiais, sulyg kurios Lenkai turi užimti Bialostoką, su tikslu gauti liuosą perėjimą per Lietuvą, kad pasipriešinti bolševikams. Vokiečiai ištraukia savo kariuomenę iš Bialostoko į Lapy Wolkowsk.

Žinios, apraiktos čionai iš Kievo praneša, kad kariuomenė Petluros, vado Ukrajinos ukininkų armijos, su muše vietinius bolševikus ir užėmė miestą Kiev. Petlura, pranešimai priduria, rengiasi pagalbėti Francuzams Odesoje kariuoti prieš Maskvos bolševikus, kurie bando užimti Ukrainą su tikslu gauti maisto.

GENERALIŠKAS STREIKAS KAS BUDAPEŠTE.

Basel, Šveicarija, vasario 12 d. — Žinios, apraiktos čionai praneša, kad generališkas streikas likosi atnaujintas Budapešte. Wittich, vadas Vengrijos socialistų pranešimai priduria, likosi suareštuotas Pressburge.

BELGIJA REIKALAUJA PRIEŠO ŽEMES.

Paryžius, vasario 12 d. — Belgija pridavė taikos tarybai reikalavimus, sulyg kurių ji nori, kad būtų sugrąžintos Belgijos teritorijos, kurias Vokietija ir Hollandija turi nuo senų laikų. Vokiškos teritorijos, kurių Belgija reikalauja, yra Montjoie ir Malmedy. Ji taipgi reikalauja liuosos navigacijos Scheldte.

PRAŠO KARIŠKŲ LAIVŲ.

Londonas, vasario 12 d. Vokietija prašė pavelijimo tartininkų taikos sutarties komisijos vartoti kariškus laivus prieš bolševikus, kurie užima miestus Baltiko pakraščiuose. Vokietija taipgi prašė, kad tartininkų kariški laivai būtų pasiųsti pagalbon vokiečių laivams. Kalbėdamas atstovų bute Lord Curzon, prezidentas Tarybos, užreikšė, kad nei vienas iš tartininkų nėra pusiirengę užpulti Rusiją, kad išnaikinti bolševikus.

JAPONIJA PASKELBS SLAPTAS SUTARTIS.

Londonas, vasario 12 d. Reuterio pranešimai iš Tokyo, Japonijos, sako, kad Nobuki Makino, vadui Japonijos delegacijos Taikos Konferencijon, likosi prisakyta paskelbti visas nepaskelbtas sutartis tarp Kinijos ir Japonijos.

BOLŠEVIKAI ATNAUJINA OFENSIVĄ.

Archangelskas, vasario 11 d. Bolševikų kariuomenė atnaujina ofensivą Sredmakrengą apilinkėje. Ant trumpo laiko vakar vakare bolševikai buvė užėmė keletą namų, bet likosi atstumti atgal anglių ir rusų kareiviais.

ATMAINE MIRTIES BAUSMĘ.

Washingtonas, vasario 12. Kareivis Solomon Losofsky, kuris buvo nuteistas karišku teismu miriop, nebus nužudytas. Prezidentas Wilsonas mirties bausmę permainė ant dvidešimt metų kalėjimo. Losofsky buvo kaltinamas už tą, buvė pasakęs, kad jis neturės jokios godonės dėl vėliavos šios šalies.

NESUTIKIMAI TARP TAKOS PASIUNTINIŲ.

Paryžius, vasario 12 d. — Diskusavimas tartininkų kariškoj taryboj naujų taikos sutarties išlygų, atrodo, iššaukė serioziškiausius nesutikimus tarp tartininkų, kurie iki šiam laikui buvo kilę tarp taikos pasiuntinių.

Komisijoj Lygos Tautų irgi kilo maži nesutikimai iš priešasties Francuzijos baimės, kad Vokietija gali iš naujo užpulti Francuziją.

Svarbiausias klausimas diskusavimo būto ar Lyga Tautų turi turėti ar ne tarptautišką armiją ir laivyną su tarptautišku štabu. Šis klausimas yra labai svarbus, nes pakol jis nebus nutartas, klausimai apie rubežius negali būti užganėdinčiai išrišti.

Nesutikimai taikos sutarties išlygose galima suformuluoti šiaip: Iš vienos pusės stovi Francuzija ir iš kitos Suvienytos Valstijos, remiamos daugiau ar mažiau per Angliją ir Italiją.

Pirmučiausiai apkalbama, kaip su Vokietija reikia elgtis.

Amerikos delegatai sako, kad Vokiečiai turi būti maitinami ir priversti dirbti. Tas yra daroma ne iš simpatijos prie Vokietijos, bet todėl, kad Vokietija galėtų užmokėti atlyginimus, kurių reikalauja Francuzija ir Belgija ir palaikyti Vokiečius nuo įpuolimo į anarchijos bangą. Amerikos delegatai tvirtina, kad naujos taikos sutarties išlygos yra nereikalingos, nes jos tiktai pastumtų Vokiečius prie bolševizmo.

Francuzija reikalauja, kad prašalinti visai tendencijas pasipriešinimo iš pusės Vokiečių, kuriuos jie skaito galinčiais padaryti daug negerumo. Francuzijos delegatai tiki, kad yra daugias pavojaus reakcijos Vokietijoj, negu bolševizmo. Kaslink maitinimo ir priverstinio dirbti Francuziją, jie sako, turi pirmesnius reikalavimus, nes Francuzija yra šalis arčiausiai prie Vokietijos ir ji daugiausiai nukentėjo laike karės.

Antras dalykas tai tame, ar turi būti nuimta blokada nuo Vokietijos ar ne.

Atrodo, kad Suvienytos Valstijos ir Britanijos panaikinimo užginimų ant žalios medžiagos. Karė yra užbaigta, bet taika tik gali būti tada, kada žmonės sugrįž atgal į normališkas sąlygas ir kuogreičiausiai užginimas bus panaikintas, taip greit pasaulis sugrįž į normalias vežes. Francuzija nori, kad blokada nebūtų panaikinta laike rekonstrukcijos periodo, nes kitaip Francuzija labai daug nukentėtų.

Taipgi Francuzams yra primetama, kad jie įvairiose komisijose trukdo taikos darybą, pridudami nepamatuotus individuališkus reikalavimus, kadangi Suvienytos

tos Valstijos, Anglija ir Italija bando padaryti taiką dėl labo viso pasaulio, o ne dėl kokios nors atskiros tautos.

Ant galo nekurie Amerikos delegatai išreiškia užsirutinimą už tą, kad Francuzijos iakraščiai pripildyti yra straipsniais išguldinančiais vien tik Francuzijos pažiūras ir kita tai tas, kad pasikalbėdami su laikraščių korespondentais Francuzijos delgatai perstato korespondentams situaciją skirtingai, negu jie perstato taikos konferencijoj. Prie šito galima pavartoti ir tokių atsitikimų. M. Pichon, Francuzijos užrubežinių reikalų ministeris, pasakė, korespondentams praeitoje nedėlioje, kad konferencija ant Princes salų su bolševikais gali būti bus atšaukta, nes ta konferencija nebuvo skirta pasikalbėjimui tarp bolševikų ir tartininkų. Tas nesutinka, sakoma, su pažiūromis, kokių prisilaikė Francuzijos delegatai taikos konferencijoj.

SPARTAKAI DARBUOJA SI BERLINE.

Basle, vasario 11 d. — Žinios apraiktos čionai praneša, kad Spartakų agitacija Berline didinasi, ypatin-gai tarp kareivių.

Karl Radek, rusų bolševikų propagandistas, pranešama, vadovauja Spartakų judėjimą.

Pranešimas iš Breslau sako, kad aficerai šešto korpuso susreikavo protestuodami prieš kareivių reikalavimus.

PATERSONO STREIKIERIAI PRALAIMEJO.

Patterson, N. J., vasario 12 d. — Dešimtis tukštųjų dažytojų, kurie su 17,000 šilko darbininkų susreikavo pradžioje šio mėnesio kad gauti keturias dešimtis septynių valandų darbo savaitę, sugrįžo darban šiandien nieko nelaimėję.

SUSITAIKE.

Paryžius, vasario 12 d. — Oficiališkias pranešimas likosi išleistas, kad Augščiausia Kariška Taryba laike savo šiandieninio susirinkimo susitaisė kaslink išlygų dėl atnaujinimo taikos sutarties su Vokietija.

TALKININKAI SUTINKA APIE SIBIRĄ.

Washingtonas, vasario 12. Veikiantis sekretorius Polk pranešė šiandien valstijiniame departamente, kad Suvienytos Valstijos priėmė formaliską pasiūlymą Japonijos valdžios kaslink plianų dėl atnaujinimo geležinkelio trafiko Sibire.

O R A S .

Chicagoje ir apilinkėje: Lietus; šaltinė temperatūra.

Saulėtekis 6:48.
Saulėtekis 6:48. m.

Kupiškis.—Rugsėjo 22 d. gimnazijos salėje įvyko pirmas, kare pradedamas, Kupiškio Ukio Draugijos susirinkimas. Susirinkimo narių ir svečių. Susirinkimo pradžioje agr. A. Gilvydis padarė pranešimą apie ukio draugijų reikšmę bei jų svarbą dabar. Padaryta apyskaita draugijos gyvenimo nuo patiesikurimo. Paaiškėjo, kad draugija prieš karą, nors ir trumpu laiku, buvo daug jau žadėjusi dr-jos turėti keletas veislinių kiaušinių, veislinių jautis, nemažą knygynėlį, rupintą savo pieninės įsteigimui ir kt. Tik karė visą dr-jos veikimą sulaukė. Per karą pasimirė keletas draugijos narių, kurių pagerbimą susirinkimas išreiškė atsistojimu.

Išrašė nemaža naujų narių. Papildyta valdyba ir perrinkta Revizijos komisija. Valdybai papildyti išrinkti: A. Gilvydis, Matulionis, L. Jonuška ir P. Purėnas. Nutarta neilgai trukus šventadieniais įsteigti kurسات-paskaitos apie žemės ūkį nariams ir pašaliniam. Norima ir tikimasi draugijos veiksmą atgaivinti ir įvesti į platų kelią.

A. Patošius.

Platėliai.—Šią vakarą platėlių jaunomenė smarkiai darbavosi, rengdama vakarėlius. Mėgėjų susidarė trys būriai: du miestelėnų ir vienas sodiečių. Pradžioje katras sau rengė miestelį ir sodžiūse, galop ėmė varžytis ir per tris iš eilės šventadienius buvo net po du vakarų. Sodiečiai giriasi nuveiktą miestelėnus, turėję geresnio pasisekimo. Paskutinių du vakarų sodiečiai surengė

liaudies mokyklos naudai, kurią manoma šimet atadengti Gintėliškėje (buvusiąją valsčiaus mokyklą). Vaidino per pirmą vakarą „Genovaitę“ ir „Knarkia paliepus“, per antrąjį „Degtindarys“ ir „Neatmezgamas mazgas“. Žmonių per abu vakarus buvo daug. Pelnas buvė apie du šimtus rublių. Gintėliškėnėi vis vaidino pavargėlių naudai, tik pasak pačių pavargėlių jie dar nei karto nieko nelaimėję.

O. J.

Nemencinas, ties Vilnim... Nemencinėti mergaitė, su prasidėjusia lietuviškai, kalbėti lietuviškai nebemoka. Paklausta, kaip tai atsitiko, atsakė, tokia mada virtusi: tėvai tarp savęs lietuviškai kalbėję, gi su vaikais ir su svetimais lenkiškai; taip kunigai pravedę ne į dangaus, tik į Lenkų Silvestras Gimžauskis savo raudoje dėl Nemencino yra pasakęs tenai lietuviui „savo kalbos atsikratę, juodą kryžių ten pastatė“. Ar negalima būtų juodą kryžių jau perkelti ant kvailybės platintojų kampo, o ne ant lietuvių kalbos, nes nemencinėčiai nevisi yra jos išsižadėję, tik yra silpni ir reikalingi lietuvių visuomenės palaiškymo. Taip pat, kaip ir daugelyje kitur Vilniaus gubernijoje.

M. D. S.

Jonava. Kun. Kazimieras Marma Jonavon pargrįžo 28-IX. Iš vietos (ties Maskva) išvažiavęs 6-IX tad važiuota tris savaites. Karantiną nusistatė į Volkoviską, kamie išlaikytą 8 dienas. Tenai nėra jokio lietuvių ingaliotinio, reikalo yra.

Seinai. Gydytojų vaistinėje ir kit. žiniai. Seimų miestas

drauge su visa apieilinke-yra reikalingas lietuvių gydytojų, vaistinėlių ir dantinių, kurių vieta ligšiol yra užimama ne lietuvių, lietuvių kalbos nemokančių, todėl su vietos gyventojais negalinti susikalbėti ir nesugebančių tinkamai atlikti priedermių.

Taip pat Seimai yra reikalingi lietuvių kirpėjo-skutėjo, kurių butų gražaus darbo, nes čia yra kunigų seminarija, tiek pačių kunigų gimnazija.

Pagaliaus Seimuose reikia lietuvių knygnešio, kurio čia dabar visai nėra, o darbo būtų labai gražaus.

Tad kalbamųjų profesijų žmonės, kurie norite užsiimti ir gyvenimo, pasiskubinkite Seimuose užimti anų vietų.

M. D.

Linkuva.—Nuo rugp. 16 d. jau veikia gimnazija su 5 mokytojais: J. Brazdžiūnu, vedėju, M. Kripiu, P. Spudu; J. Gobiu, E. Leimontaite ir kapelionu A. Grigaliūnu. Mokinų suvirstum 200 abiejų lyčių.

Dviklasė mokykla su dviem mokytojais turi taip pat apie 200 mokinių. Dar yra mokyklų šiuose kaimuose: Laboriuose, Gaiziūnuose, Titonyse, Gailionyse; o nuo rudens gautas leidimas ir Puodžiūnuose.

L. Mikalauskas.

Prienai.—Mar. ap. Geg. 9 d. per Šeštines vaidino Paparionio „Ponas ir Mužikai“. Daug dainavo. Gryno pelno gauta 318 m. 30 fen. Jų 200 m. paskirta namams, kur manoma intaisyti susirinkimų salę; 50 m. tautos reikalams. Birž. 9 d. vaidinta komedija „netikėliai“.

V. G.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KAMPĖLIS.

Ir vėl prie darbo.

Neseniai užbaigėme pirmąjį „drive“ ir Lietuvos Atstatymo Bendrovė turėjo ilgą Naujų Metų kapitalo suvirst \$110,000.00. Bet tiek pinigų atstatymo darbams Lietuvoje yra maža. Atstatymui Lietuvoje ukininkystės, pramonės, prekybos reikia kelių milijonų dolerių. Tada stokime visi prie darbo, kad tuoj sukūlus bent milijoną dolerių Lietuvos atstatymo darbams.

Kodėl reikia tuoj sukelti pinigai atstatymui.

Jau kitos tautos, kaip belgai, lenkai, čekai ir tt. yra šiandien prisirengusios prieš savo šalių atstatymui. Ir mes neturime vėluoti. Kas bus pirmas Lietuvoje su pinigais ir kas už tuos pinigus užves fabrikus, prekybos namus, įsteigs, kas paskolins pinigų ukininkams, tai tas bus Lietuvoje ponas. Nė rusų, nė lenkų, nė kitų politiška priespauda nepavergs tiek Lietuvos, kaip pinigai. Tat jeigu mes norime matyti Lietuvą laisva dabar ir ateityje, mes privalome tuoj atstatymo reikalams sudėti pinigų.

Ir kur pavojus?

Lietuva nebus sljunga su Lenkija, gal nebus nei su rusais suvienyta, ir greičiausia bus savistovė. Bet jeigu but su Lenkija sujungta, ar tai jau Lietuva pražūtų? Lietuvos nenugalėtų lenkai, jeigu tik mes, Amerikos Lietuviai, visas savo išgalės padėtume prieš lenkus. Lietuvą pavergti galėtų lenkai,

jei jie Lietuvoje sudėtų pinigų ir visus šalies turto šaltinius paimtų į savo rankas. Jeigu taip galėtų padaryti, tai pavergtų ir savistovę Lietuvą ir tuo būdu gali ją pavergti netik lenkai, bet žydai ir kitų tautų piniguočiai.

Bet Amerikos lietuviai ne daleis pavergti Lietuvos! Ar ne tiesa Amerikos lietuviai?

Kaip gelbėtis?

Kaip dalykai virstų—lietuviai ateityje turės nesulyginamai daugiau liuosybės, negu turėjo prieš karą. Ar mes busime savistoviai, ar sujungti su kita tauta, mes turime savo šalies atstatymui patis pasirūpinti, jei norime būti laisvi. Jei mes neįleisime svetimų žmonių su pinigais Lietuvos, mes negalime paliksim ir tvirtesni už mūsų priešus busime. Gelbėtis galime jungdami savo pinigus ir juos skirdami Lietuvos atstatymui.

Stokime visi, kaip vienas!

Mes, Amerikos Lietuviai, jau turime sutvėrę Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Jau esame sudėję į ją apie \$150,000.00. Vienok tiek pinigų kaip vienas, stokime prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės, pirkime šėrus ir kuom miasame laike sudėkime bent vieną milijoną dolerių. Lietuvos Atstatymo B-vės šėras \$10. bet negalima mažiau pirkti, kaip penkis šėrus.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė už indėtus pinigus moka nemažiau kaip 4 nuosimčius ir užtikrina pinigams

saugumą. Šėrai auga vertė. Taigi matote, kad yra išmintingiau dėti pinigus į Liet. Atst. Bendrovę, negu laikyti svetimtaučių bankuose, ar namieje.

Dėkimės prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės, rašydami.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

320 Fifth Ave. New York N. Y. Apgarsinimas

KENOSHOS LIETUVIAMS.

Gen. Agentas: P. Beišis 182 N. Howl Ave.

Šiuose vietose galima gauti kas vakaras „Lietuvą“:

S. Džiugis, 462 Jenne st.

J. Gotautas, 253 Milwaukee Ave.

J. Poteliunas, 353 N. Chicago st.

A. Pelis 552 Grand st.

St. Jocius, 900 Jenne st.

Nepatėmyti Gr.mtos

STEBUKLAI

Mes matome šviesą, giedrą dieną, matome tamsią naktį, matome labai giedrą atmainą — iš giedros lietu, andrą, sniegą, matome dangų braizantį žaibus, girdime gyvybę trebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugelį žmonių yra nežinojama, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokeriopą atmainą labai rumpai ir aiškiai yra aprašyta paveikslais išrodyta, knygelėje

Akyvi Apsireiškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI

Pinigus siųskite

“LIETUVA”

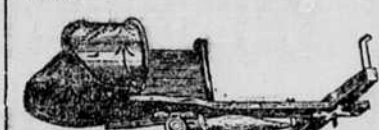
3253 SO. MORGAN STREET CHICAGO, ILL.

Reikalingas kambarys So. Chicagoje lietuviui inteligentui. Turintieji gerą kambarį maliorės pranešti „Lietuvos“ Redakcijon.

KARE JAU PASIBAIGĖ.

Ar nori matyti kaip dideli mušiai ėjo Francuzijoje, Rusijoje, Italijoje, Galicijoje ir Turkijoje? Ar nori matyti kaip orlaiviai kariavo ore? Ar nori matyti kaip povandeniniai laivai (submarinos) kariavo po vandeniu? Visa gali matyti savo amuse, už labai mažą prekę. Mes gavome labai daug karų paveikslų dėl stereskopų.

Žiūrėdami ant tų paveikslų per stereskopą, jūs įsivaizduosite sau, kad jūs esate ant tikro mušio lauko. Matote tą viską savo akimis. Stereskopas, kurį jūs matote žemiau, kainuoja vieną doliarį.

No. 1. 200 v'sokių karų paveikslų \$3.00

Mes turime taip pat ir kitokių stereskopų karų paveikslų, kurių serijų surašus mes paduodame žemiau. Kiekvienoj serijoje yra 25 paveiksai. Kaina vienos serijos 35c. Rašydami paminkite tikrai serijos numerį, o mes žinosime, kuriuos siųsti.

No.	Vardai Serijų	Kaina
101	Amerikos Istorikos vietos	35
102	Aplankymas Washington	35
103	Niagaros vandenpulvis	35
104	Kelonė per Dixie žemę	35
105	Kelonė į Vakarus	35
106	Kelonė į Pacifiko pakraštį	35
107	Kelonė per Amer. didmiesčius	35
108	Kelonė į Philipinus	35
109	Gyvenimas Kristaus	35
110	Kelonė į Palestina, sv. žemę	35
111	Kelonė į Kyniją ir Japoniją	35
112	Aplankymas Romos ir Venecijos	35
113	Kelonė per Italiją ir Šveicariją	35
114	Kelonė per Angliją ir Franciją	35
115	Kelonė per Norvegiją ir Švediją	35
116	Dvyli Senojo Pasaulio	35
117	Vestuvų Varpai (Juokinga)	35
118	Gyvulių paveikslai (Juokinga)	35
119	Valikai bus vaikais (Juokinga)	35
120	Kelonė autom. per New York	35
121	Kelonė skersai Papamos kanalį	35
122	Mergaitės bus mergaitėmis (labai juokinga)	35

Nesiuskite mums visu pinigų. Siųskite tik 25 centus sidabru arba stamponais, o likusius damokėsite. Kuomet laiškanėis atneš siuntinį į jūsų namus.

Adresas:

K. PIASECKI

149 E. 15th ST. NEW YORK CITY

BIŽ NIERIAI GARSINKITES DIENRAŠTYJE “LIETUVA”

“Lietuvos” Kalendorius

Ši metų dienraštis “Lietuva” išleidžia Sieninį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiausia buvė, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas šventes, paduoda Lietuvos svarbias istoriškas datas ir katalikiškas šventes.

Kas užsirašys dienraštį “Lietuva” nemažiaus, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiūsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribuotą skaitlių, todėl jų ant ilgo neužteksime. Užsirašykite “LIETUVA”.

Užsisakydami “Lietuvą”, adresuokite taip:

“LIETUVA”

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Sitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

“LIETUVA” 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$ ir prašau siuntinėti

dienraštį “Lietuvą” per mėt.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravardė

Stubos numeris Gatvė

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Dienraščio “LIETUVA”

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00

„ Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00

Pusei Metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

Kodėl Francūzija Neprielanki Lietuvai.

"Vienybė Liet." paskelbia laišką tulo lietuvio, veikėjo, ančio Paryžiuje, rašyto Dr. Šliupui.

Anot "Vien. Lietuvinkų" užtikrinimo, tasai veikėjas yra žinomas kaip ištikimas ir patikimas lietuvis; jo tikras vardas žinomas Tautinei Tarybai ir Pildomojo Tarybų Komiteto sekretoriui, kun. J. Ziūliui, bet nėra skelbiamas todėl, kad jį galėtų esą susilaukti už šią laišką nesmagumų.

Šio laiško autorius mėgina išaiškinti, kodėl Francūzija iki šiolei neprielanki žiūrėjusi į Lietuvą ir visai nepuikiamomis spalvomis nupiešia p. J. Gabrį, "Augščiausią Tarybą Lausannoje (kurį, beje, jau tapo panaikinta), bet kuri daug trukimo nesenai buvo padariusi ir pagalios minėtas autorius duoda tulų patarimų:

Nežinodami, kas jis tikrai yra, talpiname tą laišką, "Vien. Liet." Dr. Šliupui ir paties autoriaus atsakomybe už paduotuosius faktus: Laiškas seka:

"Atvažiavau Paryžių 28 d. rugsėjo 1918 m. Darbo radau tiek, kad dienas ir naktis dirbu. Daug padariau, bet daug ir yra daryti.

Aš negalėjau suprasti visą karės laiką, delko Francūzijos valdžia nekalbėjo apie Lietuvą. Tą patį manė ir visi lietuviai. Viena iš tokių priežasčių buvo ta, kad lenkai intrigavo prie francūzių, anglų ir kitų valdžių. Antra priežastis, tai p. J. Gabrys. Aš dabar Paryžiuje, kada pradėjau žygius daryti prie francūzių valdžios, kad ji pripažintų Lietuvos dabartinę laikinąją Valdžią ir leistų atvažiuoti Lietuvos atstovams prie Alijantų valdžių, susiduriau su p. J. Gaborio prieteliais, kurie užima gan augstas vietas ir akiai klauso p. J. Gaborio raportų. Kaip žinote Lietuvos "Tarybos" atstovai: p. A. Smetona, prof. A. Valdemaras, Martynas Yčas ir kun. D. Puryckis paskelbė Šveicarijos vokiškame laikraštyje "Bund," 24 Oct., 1918—"kad J. Gaborio veikimas yra Lietuva, vaikenksmingas ir kad p. J. Gabrys neturi jokio įgalavimo Lietuvos vardu veikti. Visas jo veikimas ir darbai yra tai jo asmeniški darbai." Mat p. J. Gabrys norėjo Lietuvą valdyti sutverdamas Šveicarijoje "Augščiausiąją Lietuvų Tautos Tarybą," prie kurios buvę priguli ir Amerikos visi trys delegatai: p. Mastauskas, p. Pakštas ir kun. J. Dobužis, kaip jis (p. Gabrys) praneša Francūzų valdžiai. Bet aš visai ką kitą skaitau iš tų delegatų (p. Pakšto ir kun. Dobužio) raportų, tilpusių Amerikos lietuviškuose laikraščiuose. (Bet aš nesuprantu kokių tikslų D-ras Bartuška ir p. Pakštas 2 Nov., 1918 paskelbė Šveic. Vok. laik. "Bund" protestą prieš "Liet. "Tarybos" kompetenciją). Kada nuo p. J. Gaborio Lietuvos lietuviai atsisakė ir paskelbė tą viešai, tai p. J. Gabrys visas savo pastangas intempė, kad su Alijantų pagalba nuverstų Lietuvos laikinąją valdžią.

Tam tikslui pasiekti p. J. Gabrys pranešė Francūzų valdžiai, kad p. Valdemaras, p. Yčas, p. Petras Leonas ir kiti yra vokiečiai ir Vokietijos tik-

ri tarnai. Tokias žinias man papasakojo vienas iš p. J. Gaborio draugų labai augstą vietą užimančios Francūzų valdžios. Kada aš papasakojau visą dalyką stovį, tai tas ponas labai nustebė, bet paskiaus barė mane, kam aš einu prieš p. J. Gabrį, grumodamas, kad man bus sunku būti Paryžiuje, taip veikiant. Matote, broliai amerikiečiai, kaip mūsų dalykai stovi! Nesibijau perkentėti tuos nemalonumus, kurie gal mane laukia už kiek laiko, bet tačiau nesitikiu, kad neteisėbė būtų viršų. Jeigu jūs, Amerikos lietuviai, tikrai palaikote "Lietuvos laikinąją Valdžią," o ne p. J. Gaborio "Augščiausiąją Lietuvų Tautos Tarybą" Šveicarijoje, tai neužtenka parašyti, pakeikti lietuviškuose laikraščiuose, bet tiesiog pasiųsti telegramas Francūzijos užrubežinių dalykų ministeriui—"kad Amerikos lietuviai palaiko "Lietuvos Laikinąją Valdžią" ir atsisako, pasmerkdami p. J. Gaborio Komitetus, Augščiausias Tarybas, etc. Netik reikia pasiųsti telegramas nuo Tautų Tarybų ir Fondų, bet ir nuo atskirų organizacijų, nes kitaip sunku bus atvykti Lietuvos atstovams prie Alijantų valdžių į Taikos Tarybas. Kada tik gausite tą mano laišką, darykite ir niekad nebus vėlu. Užtenka landyti pašaliniams, eikime tiesiu keliu ir visi sutartinai, jeigu norime laisvės ir laimės mūsų tėvynei Lietuvai. Jeigu Amerikos delegatai Europoje nepildo Jūsų įsakymų ir grįžta Lietuvos darbą, tai tuoj privalo būti atšaukti, nes koks darbas, jeigu nėra sutarties? Sakykite Francūzijos valdžiai teisybę ir busime išklausyti prieteliškai.

A. Šp.

PATI RADO SAVO VYRĄ MIRŠTANTĮ.

Užmušimas vakar John Takich, austro gyvenusio prie 260 W. 23 čios gatvės, dar padaugino jau taip didelį Chicagoje užmušėjų skaitlį.

Priežastis užmušėjų irgi neaiški. Policija mano, kad tai buvo darbas plėšikų. Dektyvai sako, kad Takich puolė, kaip pagiežos auksą.

Mirdamas Takich kaltino Joseph Radovich pirmiau gyvenusį prie 2401 S. State gatvės, kuris daug kartų buvo suareštuotas už plėšimus.

Takich pavalgęs savo vakarienę tame pačiame name nuvėjo atsilankyti tris savo pusbrolius vardu: Kozlicoz.

Netrukus jo pati Mrs. Takich išgirdo šūvis ir atbėgusi prie durų pamatė savo vyrą rėpliojantį per svetainę visą papludusį kraujais.

Broliai Kozlicoz pasakė, kad keturi vyrai įėjo į manas su revolveriais ir ėmė visiems pakelti rankas. Takich bandęs išbėgti ir plėšikai peršovė jį patį prasišalinę.

Kaimynai pasakoja, buk jie matė tik vieną aukštą žmogų bėgantį. Kozlicoz tapo suareštuoti, bet jie laikėsi savo pasakos tvirtindami, kad vadojas plėšikų būvęs mažo ūgio žmogus. Takich paliko savo žmoną ir penketą vaikų, jis buvo 36 metų amžiaus.

Tam tikslui pasiekti p. J. Gabrys pranešė Francūzų valdžiai, kad p. Valdemaras, p. Yčas, p. Petras Leonas ir kiti yra vokiečiai ir Vokietijos tik-

Grupa Raukonojo Kryžių ir jų pacientų ant transportinio laivo Prezident Grant, grįžta atgal į savo šalį.

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje.

METINIS CENTRALIO KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Centralio Komiteto konstitucija sako, kad metinis to Komiteto susirinkimas direktorių rinkimui ir kitų kilusių prieš tą laiką reikalų aptarimui turi įvykti sausio mėnesio trečiamajame panedėlyje ir kad nariai į tokį susirinkimą būtų šaukiami per lietuvių spaudą, paskelbiant tą dalyką bent dviejuose lietuviškuose laiciu skaitymuose laikraščiuose, per dvi savaites paeilui.

Bet, kadangi, dėl nesitiktų priežasčių nepavyko to paskelbimo padaryti į laiką, tai Centralio Komiteto pirmininkas paskyrė metiniam susirinkimui vasario 22 dieną, 1 val. po pietų, Centralio Komiteto raštiniųje, 320 Fifth av., kambario numeris 805, New York City.

Visi nariai, kurie yra antsidėję mokestimi mažiau \$6 į metus ir turintie Centralio Komiteto paliudijimus yra širdingai kviečiami į tąjį susirinkimą. Jokių specialių įgaliavimų nuo Skyrių nereikia, nes kiekvienas narys turi lygias teises.

Centr. Kom. Pirm.—
J. S. Lopatto.

SCOTTVILLE, MICH.

Didžiausia Lietuvių ukininkų kolonija.

Scottville, Mich. apilinkė sudaro didžiausią lietuvių ukininkų koloniją Amerikoje. Šioje apilinkėje priskaitoma 400 lietuvių Šeimynų, apsigyvenusių ant ūkių. Ne kurie iš lietuvių ukininkų gana turtingi.

Centras šios lietuvių ukininkų kolonijos yra Scottville. Tai nedidelis, bet svarus ir gražus miestas, apilinkėje turįs gražių farmų. Artimais Scottville yra šie miestukai: Ludington, Custer, Fountain, Freesoill, Branch, Milerton ir 4 krasos stotys: Bachelor, Sauble, Peacock ir Irons.

Apilinkė šitų miestukų tirštai apgyvendinta lietuvių, kurie, reikia pripažinti, tautiskame susipratime stovi augstai. Tą liudija didelis skaičius lietuvių laikraščių, laukiančių šios kolonijos fermerius lietuvių. Čia ateina įvairių lietuvių laikraščių apie 300 ekzemplierių. Su tokiu skaitliumi ateinančių laikraščių, manau, pasididžiuoti ir gan didelės lietuvių kolonijos miestuose.

Kiek teko sužinoti, tai mūsų apilinkėn lankosi šie laikraščiai: Lietuva, Naujienos, Draugas, Sandara, Darbininkas, Kelevis, Laisvė, Tėvynė, Dirva ir Kardas.

Šis sąrašas laikraščių taipgi parodo, kad Scottville kolonijoje susideda iš lietuvių įvairių pažiūrų. Nors mūsų kolonija lanko toks žymus laikraščių skaičius, bet iki šiol nesimatė laikraščiuose, platesnio aprašymo apie šį kampelį.

Scottville lietuvių fermerių kolonija abelnei pažėmus gana gerai gyvuoja, ir turi jau keletą draugijų. Pirmą draugiją čia susitvėrė 1914 m. rugpjūčio 16 dieną. Jon gali prigulėti lietuvių fermeriai visokių pažiūrų. 1917 metais susitvėrė Moterų Ukininkų Apšvietos Draugija. Ši draugija socialistiška.

Taipgi 1917 metais dar susitvėrė ir kita draugija katalikiška.—Šv. Antano Lietuvių Ukininkų Draugija. Ši draugija turi ir kooperatyvų skyrių, kurio tikslas bendrai pirkti ir pardavinėti įvairius dalykus, taipgi pirkti farmas nuolū angli ir jas paskui apgyvendinti lietuviams. Draugija pirmiau centrą turėjo Scottville, bet vėliau perkėlė savo centrą į artimą miestuką Custer, nes šioj apilinkėje draugija turi daugiau narių.

Kadangi prie šios draugijos negali prigulėti lietuvių laisvesnių pažiūrų, arba ir lietuvių n'atalikiško tikėjimo, tai čionykščiai lietuvių ukininkai sutvėrė naują draugiją, kur gali prigulėti kiekvienas lietuvis nepaisant jo pažiūrų. Ši draugija pasivadino: Lietuvių Ukininkų Draugija. Ši draugija turi labai gerus pamatus ir permatoma, kad jai puikiai seksis.

Pirmas susirinkimas šios draugijos įvyko 1 d. vasario 1919 m. su labai dideliu ir įvairiu programu. Jis atsilbuvo miesto Scottville City Hall Auditorijoje. Tai pirmas šio miesto istorijoje atsitikimas, kad viešame susirinkime mieste name būtų vartojama ne angli kalba. Tas jau viena parodo kokią reikšmę turi vietos lietuvių ukininkai šioje apilinkėje.

Susirinkimą atidarė A. Kiedis, kolonizatorius šios kolonijos. Jis puikioj savo kalboj užbriežė tikslą, kurio dėlei tvirinama ši draugija. Šios draugijos tikslu yra sujungti visus lietuvių nesikirstant tikybinių pažiūrų, kad bendrai būtų lengviau pagerinti lietuvių būvį. Po prakalbai prasidėjo programos.

Ukinikaičių choras sugiedojo Amerikos himną, paskui lietuvių choras sugiedojo, pritariant ir publikai, Lietuvos himną. Toliau Irena Kiedaitė padeklamavo: "Šalin tamsa," ir vėl dainos, paskui deklamavo, Veronika Daunoriūtė—Ga-

produktus; 3) Supirkinėti ukes ir angvyvendinti jas lietuviams, palaikant tarpe lietuvių lietuvių dvasią; 4) Susirgus ukininkui ar ukininkei, prižiūrėti jį uke, kad dėl ligos nežūtų uke; 5) numirus palaidoti ir likusiems prigulėti suvotryti uke, kad apsaugojus našlaičius nuo grėsėnčio jiems skurdo.

Tai gi vargai rastum kur kitą draugiją, kuri turėtų tokį puikų programą. Tuo pasiremiant drąsiai galima tvirtinti, kad ši draugija neužilgo galės būti pavyzdžiu kitoms draugijoms.

Senas Ukinikas.

DETROIT, MICH.

Skandalo atbalsai.

Vasario 9 dieną Šv. Jurgio lietuvių bažnyčia susilaukė nepaprasto reginio—laikė pamaldą ir policijos buvo pilna. Policija buvo atvykusi, net ir su vežimais, matyt, laukta riaušių.

Policinai vaikščiodami klausinėja pas žmones ar ir šiandien, girdi, mesite kunigą lauk. Žmonės gi juokus kretė su policiniais, bet matyt, nieks nei nemanė šį sykį mesti kunigo iš bažnyčios.

Šį nedėdienį buvo kunigas ir iš kitur, kurs per pamokslą ragino žmones užmiršti tą nemalonų atsitikimą, kurs buvo pereitą nedėdienį ir vėl lankytis bažnyčion, kaip kad lankydavosi pirmiau. Tokių nesusiipratimų ateityje, girdi, nebūna lietuvių ir lietuvių kaip ir pirmiau.

Po pamaldų turėjo įvykti S. L. R. K. A. 171 kuopos susirinkimas parapijinėje svetainėje, bet, sulyg narių pasakojimo, susirinkimas įvykti negalėjo.

Minėtos kuopos nariai pasakoja, kad, vos susijęsiems lietuvių susirinkimą, atėjo sve-

tainėn ir kunigas Skrypka ir, dargi, su policiniais ir pranešė, kad tik tuomet kuopa galės laikyti parapijinėje svetainėje susirinkimą, jei kuopa tuojaus prašalins iš urėdų dartinę, išrinktą 1919 metams kuopos valdybą, gi jos vieton išsirinks kitą valdybą. Bet kuopa didele didžiūma balsų atmetė kunigo pasiūlymą, todėl ir neleista jai laikyti susirinkimą.

Teismas tų ypatų, kurios, sako, metė kunigą laukan iš bažnyčios, atidėtas iki 15 d. vas. Kas bus žingeidesnis iš to teismo, tai pranešime vėliau.

L. D. S.

NAUJAS ADVOKATAS LIETUVIS.

Pradžioje šių metų p. K. M. Lukošius, iš Waterbury, Conn., gavo advokato tiesas Connecticut Valstijoje.

P-nas Lukošius žinomas kaip darbštus lietuvis, ir yra nemažai veikęs lietuvių tarpe. 1911 metais jis išleidinėjo mėnuoraštį: "AIDAS," ir taipgi išleido savo eilių knygą: "AID DO LAIKAI IR MIRŠTANTIS POETA IR DIEVAS." Be to p. Lukošius vesdavęs lietuvių mokyklą Waterburyje, kam turėdavęs gerą pasisekimą.

Linkėtina naujam profesionalui lietuviui gero pasisekimo. Santis.

Phone Burnside 10 or 12

LIETUVIŠKA APTIEKA
STEPHEN VILIMOVITZ, R. PH.
...DRUGGIST...
8924 Cottage Grove Av.
Chicago, Ill.

(Šiosios markės išduodama aš įmokėtus pinigus).

GELBEKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprūpinimui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprūpinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dienbutį didesnis, negu 12-30-18, raštį "Lietuva," jis žino, kad jo pinigus priėmė, nes jis sulaukė, kadangi numeriai mato ant laikraščio "Lietuva" reiškia, jog apmokėtasis už užklijuotą geltoną popierą, jis prenumeratą laikas pasibaigė, o neapmokėtą laikraštį kraša draudžia siuntinėti.

Permaining antrašą, aiškiai išpildykite šią blanką ir pridienai ir iki kurių metų jis siųskite ją mums, tuomet bus yra apsimokėjęs už laikraštį. Tamstoms suteiktas greitas ir žiūrėkite, kad jūsų numeris teisingas patarnavimas.

Mainant antrašą, teiksites išpildyti sekančią blanką.

Pirmiaus man "Lietuva" ėjo sekančiu antrašu:

Vardas Pavardė
Numeris Gatvė
Miestas Valstija
Dabar siuntinėkite sekančiu antrašu:
Numeris Gatvė
Miestas Valstija

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4256
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1879.

EDITOR: B. K. SALUTIS

SUBSCRIPTION PRICE:

in Chicago, by mail —

One year \$6.00

Six months 2.50

Three months 1.85

in Chicago, by carrier—

One copy .02

Per week .12

Per month .55

in the United States, by mail—

One year \$6.00

Six months 4.00

Three months 1.85

in Canada, one year \$7.00

in all other countries, per year \$8.00

"Lietuva" ana kasdien, išskyrus nedėdienius.

Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė. Redaktoriai:

adv. Bronius K. Salutis. Adresas visoms koresponden-

cijoms:

Lithuanian Publishing Co.

253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Telefonas Boulevard 4256

Remuneras: kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-

simų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisijusių Redakcijon ir nesunaudoti rankraščių gra-

žinimai atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.

Rankraštį Redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo re-

ikalaujama, prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos apgarsinimai ir kitokio būdo reika-

lais reik kreiptis laikraščių Dienraščio Administracijai.

Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti

Dienraščio Redakcijon versui.

Joki rašalai, be pavadinimo rašėjo tikro vardo-pravar-

os (apart slapvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniška Redaktorių galima matyti nuo 11:30 iki

12:30 šio ryto ir nuo 5:30 iki 6:00 vakare.

O Amerikos Lietuviai? Ir Amerikos
Lietuviai kariauja—kariauja, ant nelaimės,
tarp savęs... Ir kariauja ne žmonės, bet jų
vadai.

Ištikro, ar neprieis tik prie to, kad
mūsų žmonės, savo vadų iš kantrybės iš-
vesti, nesukils prieš juos ir nenusis jų
"šeko pjauti..." Daugelis jų vadų to ir
užsitarnauja.

"Powoli Panie!"...

Tik vakar mes atkreipėm atydą į tai,
kad talkininkų atsakymas leisti lenkišką
kariūmenę iš Francuzijos į Lenkiją, bene
bus ženklis, kad talkininkai pradeda truputį
kitokiomis akimis žiūrėti į lenkus, negu
kad iki šiolei žiūrėjo.

Stai antrytojaus po to ateina nauja
žinia, kad Taikos Konferencija paliepė len-
kams susilaikyti nuo užpuodinėjimų ant vo-
kiečių.

Laime, kad tai padarė Taikos Konfe-
rencija: jeigu tai būtų padaręs kas kitas,
lenkai, sulyg savo patentuoto recepto, ne-
abejotinai būtų apšaukę pro-vokiečių, o pa-
tį uždraudimą būtų pavadinę vokiškos pro-
pagandos vaisium.

Bet tokią ne pasargą, bet jau statų
paliepiamą jiems davė Talkininkai. Taigi
—"Powoli, Panie! Pomaluzcko..." kad
sprando sau nenusisuktut...

Kas Daryti?

"Katalikų" partija, išpradžių, per savo
komisiją, sutikusi šaukti Visuotiną Ameri-
kos Lietuvų Seimą, dabar, kaip matyti, pa-
sisuko atgal. Jų laikraščiai vienu balsu
užreiskia, kad seimas nereikalingas, kad
jis nėra naudingas, ir kad jo todėl nebu-
sia...

Kas-žin, ar ištikro nebusia...

Kaip mums išrodo, kaip tas matosi iš
upo skaitytojų ir organizacijų, tai mes bu-
tume palinkę manyti, kad šiuo sykiu to upo
prie seimo neturi ne žmonės, bet katalikų
partijos vadai, ir tai ne visi, bet tik tie,
kurie kontroliuoja jų laikraščius.

Mes palinkę manyti, kad žmonės seimo
reikalauja, kad jie prie jo norą turi. Ir
idant tą žmonių norą patikrinus, mums ro-
dosi, kad žmonės patys turėtų šiuo sykiu
jį išreikšti.

Taigi būtų geriausia, kad visos lietu-
vių organizacijos, — draugystės, kuopos,
klubai, — sušauktų savo extra susirinkimus
tuoju, ir, apkalbėję klausimą: ar reik
šaukti lietuvių seimą, ar ne, — tuoju savo
nusprendimus paskelbtų laikraščiuose ir
praneštų, sakysim, Amerikos Lietuvų Tau-
tinei Tarybai.

Iš to matytųsi, koks yra upas pas žmo-
nes; pasirodytų taipgi, ar "katalikų" vadai
tą upą gerai atspėja, ar gal norėtų tą žmo-
nių upą kaip sykis nustelbti.

Geriausia gal būtų, kad šiuo klau-
simu būtų padarytas formalis paskelbimas.

—oo—

Svetimaj Spaudoj apie Lietuvius.

"Jeigu Estai, Lietuviai ir Čechai ir to-
liaus taip žygiuos, kaip dabar, tai iki tam
laikui, kol susirinks konferencija ant Prin-
ces salos, ir bolševikų valdžios gali nebūti,
kas paluosuotų Paryžiaus konferenciją nuo
aidelio kėblumo."

—Is Oregonian, Portland, Ore.
sausio 25 d. 1919 m.

Duokit man laisvę!

(Aukauju atbūndančiai Tėvynei-Lietuvai)
Duokit liuosybę! Iš amžiaus pančių
jų paluosuokit mano rankas!
Laikas atbusti! Gana tų kančių,
Per ilgus amžius nešiau aš jas...
Buvau galinga aš karalaitė;
Kaip girios paukštis liuosą buvau,
Bet nuomžys žmonės manė sukaustė—
Vargą, dejones tiktai mačiau...
Is Žiemų vėjas putė šiaurinis,
Rytuose saulė man nežibėj,
Pietuos' srijueno žuties šaltinis
Ir jie liuosybės man pavydėj.
Dabar gadynė kita atėjo:
Rytuose švinta laisvės aušra.
Nes už tai sunys galvas padėjo,
Kad jų tėvynė taptų laisva.
Duokit man laisvę! Gana kentėti!
Nekalkit pančių man geležies!
Turū gyvybę laisvą pradėti
Ir smagios laukti sau ateities!...

Courlevague, Francuzija I—4—1919.

Parašė Pr. Bajoras

Lietuva ir Amerikos Lietuviai.

Rašo Inž. T. Naruševičius.

(Pabaiga)

Praeitis Amerikos Lietu-
vių veikimo parodo kaip tik
priešingą. Rezultatai nei
gelbėjime Lietuvos, nei iš-
gavimui laisvės visai nežen-
kelius. Nėra tarp jų broliško
atsiėsimio, bet siaučia vien
tik vidurinė kova. Čia ir yra
didžiausia kliūtis, mūsų
sunkenybė ir, atvirai kal-
bant, gal būt ir pražūtis mu-
sų tautos.

Nieks taip nenusilpnina
tautos jėgų, kaip vidurinė
kova, partviški priešpasi-
statymai, egoistiški jų sie-
niai.

Pavyzdžių imkim kad ir
Rusiją. Kaip tik prasidėjo
partijų kova, taip ji, iš-
didžiausios tautos nusirito į
bejėgių eilę. Užtektinai
buvo tik kelių geriau suor-
ganizuotų pulkų, idant tokį
nilyžą paguldžius.

Taigi, grįžtant prie Ame-
ricos lietuvių veikimo, ma-
ome, kad numylėtas lenk-
niavimas jų partijų ten,
kur dalykai apeina visų lie-
tuvių pareigos išpildymą su-
lyg savo tėvų krašto, ir yra
toji juoda bėla, kurioj Ame-
ricos lietuvių veikimas nu-
klumpės yra ir iš kurios jo-
kia šviesa jų negali iki šio-
lei išvesti.

Nesutikimų Pasekmės.

Maža to, kad materialiai
rezultatai sumetimas pinigų,
praktiškai kalbant, yra ly-
gus niekui, atsižvelgiant į
svarbumą ir didumą Lietu-
vos reikalų ir ten esančių
perversmų, bet, kas blogiau
sia, mūsų žmonės nuo tokių
partijinių nesutikimų demo-
ralizuojasi, jiems mušama
iš-po kojų doros pamatai,
gimdosi nepasitikėjimas vie-
ni kitais, platinasi piktumai,
atšaldo nuo rėmimo tautos,
arba savo reikalų ir stumia
juos tokiu būdu tolimesnėn,
gal but amžinon, vergijon.

Pavyzdžiui to, kaip nereik-
kia veikti, gali būti paskuti-
nių laikų rinkimas gausiai
pasipylusių aukų vienam ir
tam pačiam tikslui (tuojuas
kareiv pasibaigus).

"Katalikų" partija jokių
būdų nesutiko išvien rinkti
pinigų, arba nors nderinti
tą darbą, bet griežtai sto-
vėjo už atskirą rinkimą kiek
vienam fondui ir skelbė se-
ną lenktyniavimosi obalsį.

Teisybė, su didele puiky-
be—kaip tas teko girdėti
nuo vieno jų partijos nario,
—jie gali pasakyti, kad ke-
turis kartus daugiau surin-
ko už tautininkus ir "suby-
tino" juos, bet ar jie tuom
"nesubytino" ir laisvės pa-
čioj Lietuvoj?

Du šimtų tukstančių ten,
kur reik pilti milijonus—tai
nėra užsitarnavimas prieš
tautą. Užsitarnavimas savo
partijai—gal but, taip, bet
užsitarnavimas partijai tan-
kiausiai nereikšia patarnavimo
visai tautai.

Maža to. Iš kilo didžiau-
si nesutikimai, neapykanta.
Juo daugiau žmonės auka-
vo, juo labiau kilo vaidai:
peštybės ir nesątaika augo
proporcionališkai su gausu-
mu aukavimo pinigų. Žmo-
nės išpildė savo pareigas,
bet vadai žudė Lietuvos lais-
vę.

Mūsų agresyvūs prieštai—
lenkai, rusai—tik džiaugėsi
iš to ir nepraleido progos
prieš talkininkus iškelti aik-
štėn mūsų vidujinius vaidus.

Nekartą prisiėjo girdėti val-
diskose įstaigose užklausi-
mą, ką-gi pozityvio lietuvių
Tauta šiame laike padarė,
kuom jie pasirodė, kur jų
pasišventimas tarnauti žmo-
nijai. Paskutinėse dienose
net buvo prikištas rinkimas
pinigų į tris fondus ir iški-
lusieji vaidai.

Taigi iš to išeina, kad
Amerikos Lietuvų priimtas
budas veikimo per paskuti-
nius keturis metus ne tik
kad nedavė žymių rezultatų
mūsų tautai,—bet jis vien
tik kenkė išgavimui laisvės

ir todėl toks budas, kaip
pasirodžiusis neabejotinai
kenksmingas Lietuvos lais-
vės išgavimui, privalo būti
visiškai atmestas. Vieton jo,
vieton partijinio "lenktynia-
vimosi" budo, turi būti pri-
imtas kitas ir vienintėlis to-
kiam atsitikime budas:

privalo būti bendras išdas,
kaip tai yra daroma pas vi-
sas kulturingas tautas. Kiek
viena pastanga prie to ben-
dro išdo neprileisti, tą min-
ti ardyti reikia skatinti dar-
bu priešingu Lietuvos lais-
vei ir todėl pasmerktinui.

Kas Reik Daryti.

Koks gi turi būti planas
ateityje?

Kadangi Lietuva iki šiam
laikui susilaukė nuo Ameri-
kos lietuvių tik grašių, o pi-
nigai ten yra reikalingi da-
bar tuč-tuoju, tai šie žing-
niai reikia padaryti:

1) Visi fondai, ar draugi-
jos tuč-tuoju turi pasiūsti
visus, kiek yra, pinigus Lie-
tuvos Valdžiai per Pildomą-
jį Komitetą Washingtonė.

2) Agitacija rinkimo pi-
nigų į atskirus fondus turi
būti bent pusei metų pa-
keista ir pamaityta rinkimu
vienan fondan. Valdymui
vieno fondo ir suderinimui
jo darbo turi būti išrinktas
vienas Komitetas, susidedan-
tis iš narių, kurių įeina po
šešis nuo kiekvienos parti-
jos. Kad netverti naujos
įstaigos tam tikslui, galima
panaudoti vieną iš esančių
įstaigų, arba Centralį Kom-
itetą, arba tą ar kitą fon-
dą.

3) Kontrolei kaip surink-
tų pinigų per atskirus fon-
dus, taip ir busimam veiki-
mui bendro fondo ir jo pi-
niginio stovio, renkamą re-
vizijos komisiją, susidedan-
ti iš 6 narių, po 3 ar po 2
nuo kiekvienos partijos.

4) Kur tik kokioj kolio-
renka fonde iki \$10,000.00,
tuojuas jie turėtų būti siunčia-
mi Lietuvos Valdžiai per
Pildomąjį Tarybų Komitetą.

5) Kur lik kokioj kolio-
nijoje, arba draugijoje yra
kiek surinktų pinigų, tuoju
susitverus tokiu bendram
fondui, turėtų būti pasiūsti
tokin bendran fondan.

6) Atskirose kolonijose
tveriasi taipgi bendri Kom-
itetai iš atstovų atskiru drau-
gijų, kurie derina ir tvarko
savo vietose aukų rinkimą.
Iš savo tarpo jie išsirenka
sau taipgi savo revizijos ko-
misiją iš trijų arba daugiau
narių.

7) Augščiausiai paduotas
planas bendram veikimui
privalo būti smulkiai ap-
prabtas, nustatyta tam tikra
tarka, blankos etc.

Skandalas ant Skandalo joja...

Ei bus purvyno, purvynė-sektas, nes jis, nors šiaip gal
lio!.. Ir prisiels kam nors ka-ir "geras žmogus," bet, kaip
danors jis išlampoti.

Apie skandalą su Mastau-
sku, Gabriu ir jų "Augščiau-
sia Taryba Lausanoje" jau
girdėjome. Bet tiktai dabar
mes išgirstame ir apie kitą
skandalėlį, kuris yra tokio pa-
ties plauko, kaip ir pirmas ir
kuris, kaip rodo, yra prak-
tiškai tų pačių žmonių sutai-
sytas.

Neseniai buvo paskelbta ži-
nia, kad Paryžium jau atvyku-
si delegacija iš Lietuvos gy-
nimui Lietuvos reikalų Taikos
Konferencijon. Tos Lietuvos
delegacijos prezidentu esąs
kun. Alšauskas, vyriausiu se-
kretorium p. Gabrys etc.

Kiekvienam puolė akin, kad
paskyrimas kunigo prezidentu
Lietuvos delegacijos prie tai-
kos Konferencijos, yra daly-
kas visai nepraktikuojamas šių
dienų diplomatijoje.

Bet tai buvo Lietuvos vald-
žios žygis—ir jis reikėjo pri-
imti su tinkama valdžiai pa-
guodone, nes ji geriau dalykų
stovį žino, negu bile kas kitas.

Apart to, tą žinią oficialiu
prieš pranešė Amerikos "kati-
likų" pasiūstas atstovas p.
Mastauskas, jeigu neklusime
abejoti buvę negalima.

O vienok dabar žinome, kad
tas pranešimas buvo neteis-
gas.

Pirmiausiai kun. Vilimavi-
čius, iškūlis ir "Augščiau-
sios Tarybos" skandalą, pa-
skelbė tą kun. Alšausko-Gab-
rio menamą edlegaciją užurpa-
toriais, t. y. pasisavinusiais sau
atstovybę vardan Lietuvos.

Dabar gi turime ir antrą pra-
nešimą, kad nei vienas iš jų
nuo Lietuvos valdžios įgalio-
jimo neturėjo ir neturi, apar-
vice-ministerio Rosenbaumio.

Lietuvos valdžia paskyrė de-
legaciją iš 11-os ypatų, kurių
surašas tilpo vakarykščiame
"Lietuvos" numerij.

Kas gi išejo, kaipgi tas ga-
lėjo atsitikti?

O-gi, kaip rodo, tas visai
paprastai atsitiko, "Augščiau-
sia Taryba Lausanoje" tapo
diskredituota, nepripažinta nei
Amerikos lietuvių. Jos meis-
teriai persikrausto į Paryžių.

apsiskelbia "Lietuvos delega-
ciją," ar ambasada; jų "fren-
das" p. Mastauskas praneša
apie tai Amerikos lietuviams,
—vadinasi vėl viską "sufiksna"
ir viskas gerai—kol yla iš mai-
šo vėl neišlenda.

Kaip matosi, visa ta kom-
panija yra absoliučiai netin-
kanti vesti reikalus jau vien
tik todėl, kad ji per daug trul-
kšo daro tarp pačių lietuvių
ir nema keliais, kuriais gar-
bingiems žmonėms išpuityti eiti.

Visa ta afera yra tiesiog
nepakenciamą ir visi jos ku-
koriai privalo, vardan Lietu-
vos gerovės, but veikiai praša-
linti.

Amerikos gi lietuvių lab-
jausiai yra užinteresuoti kol-
kas savo pasiuntiniu p. Mas-
tausku, kuris privalo but at-

8) Visi dokumentai su su-
rašais žmonių, aukavusių
Lietuvos laisvės išgavimui,
turi but su laiku perduoti
Lietuvos Valdžiai.

Jeigu Amerikos Lietuviai
nori ką-nors tikrai pozityvio
tėvynės labui nuveikti, jie
šitoki, ar panašų planą pri-
valo priimti ir sulyg jo
veikti.

kasdien vis labiau aiškėja, yra
absoliučiai netinkamas Ameri-
kos lietuviams atstovas. Kur
tik kokia košė—žiurėk, prie jos
yra ir Mastauskas šiokin, ar
kitokiū būdu prikergtas. Kol
jis buvo Šveicarijoj —ten ska-
dalas kilo; persikėlė jis su ki-
tais Paryžium; sykiu ir skan-
dalas persikėlė.

Lietuviai tokių "baikų" pa-
kesti negali ir neprivalo, nes
jie nėra vaikai, kuriuos pana-
šiomis aferomis už nosies ga-
lėtų vadžioti.

Mastauskas aiškiai elgiasi
ne tik prieš norą Amerikos lie-
tuvių, bet jis neklusio net tie-
sioginių paliepimų, kuriuos
jam duoda jų pasiuntėjai,
Amerikos Lietuvų Tarybų
Pildomasis Komitetas.

Kas-gi pagalios bus? Ar p.
Mastauskas už nosies vadžios
Amerikos lietuvių, ar Ame-
ricos lietuvių turi priimti dik-
tavimus jiems nežinomo, neis-
bandyto ir menamai lenkams
prielankaus jauno vyruko?

Atėjo laikas aiškiai kalbė-
ti! Pasiuntusioji p. Mastau-
ską Europon "katalikų" srio-
vė bijosi tų patį praverti, nes p.
Mastauskas menamai turis ry-
šius ir protekciją pas tulus
Amerikos valdžios valdinin-
kus. P-as Creel menamai esąs
p. Mastausko "protektorium."
Katalikai patys abejoja apie p.
Mastauską, bet bijosi, delei
viršminėtos priežasties, apie
tai išsižioti.

Jie "gauna žinią" apie p.
Mastausko grįžimą atgal, ir
tuomi pasirendami, bei many-
dami, kad jam grįžus, jis iš
Europinio skandalo prasiša-
lins, jį užgria ir—kas dar svar-
biau—priešai savo sąžinę, veid-
mainiškai išreiskia jam pilną
pasitikėjimą.

O tas pasitikėjimo išreiski-
mas yra blufas atvedimui
atol, —daugiau nieko.

Kuomet "Katalikų" Taryba,
katalikiškai, sulyg sąžinės elg-
damasi, padaro nutarimą si-
išreikimu pilno pasitikėjimo
p. Mastauskui; kuomet jie per
savo laikraščius išvadina tau-
tininkų laikraščius šmeizikais
p. Mastausko ir katalikų, tuo
pačių laiku toji pati "katalikų"
Taryba turi savo rankose, sa-
vo žmonių paduotą, įnešimą,
kad p. Mastauską, delei jo ne-
aiškumo, suspenduoti.

Po šimto plyniui! Kokie gi
čia politika? Ir kaip ilgai jie
visi mano, kad jie Amerikos
lietuvių už nosių vadžios,
kvailais ir šmeizikais juos ma-
liavos ir patį su savo atsto-
vais Lietuvos reikalus taip
"peizuos," kaip p. Mastauskas
iki šiolei "peizavo" Tarybų
Komiteto neklusydamas,
"Augščiausios Tarybos" ir
"Paryžiškės Ambasados" skan-
dalus keldamas, ar juos
gindamas, ar prie jų priside-
damas, ar apie juos neteisybę

—teisia, ar suktą — Amerikos
lietuviams pranešdamas?
Kaip ilgai, klausiu, Ameri-
kos lietuvių, it maži vaikai, tu-
ri duotų už nosies vadžiotis to-
kiai tikrai "rotten" politikai?

Juozas Šulis.

PATSYMAS.

Vakarykščiame numerij,
surašė Lietuvos Valdžios pa-
skirtų delegatų Taikos Kon-
ferencijon Paryžium, delega-
tas Martynas Yčas buvo pa-
žymėtas kaip social-demo-
kratas; vieton to, turėjo bu-
ti—"pažangietis."

Gal bus "Žirniai į sieną"...

Tilpusis "Lietuvoj" inžinieriaus T. Na-
ruševičiaus straipsnis yra galingas Ameri-
kos Lietuviams pamokinimas.

P-as Naruševičius, išgyvenusi su mu-
mis Ameriko ilgesnį laiką ir atydžiai tē-
mijrsis Amerikiečių Lietuvų gyvenimą
ir veikimą, turėjo gerą progą juos pažinti.
Nebudamas užinteresuotas Amerikiečių vi-
dujine politika, visuomet žiūrėdamas į da-
lykus placiai ir bešališkai, jis labiaus negu
kas kitas "yra kvalifikuotas" išduoti teisin-
gą verdiktą.

Jo verdiktas, dėja, yra Amerikiečiams
neprielankus. Amerikiečių veikimas—sa-
ko p. Naruševičius—daugiaus kenkė negu
gelbėjo Lietuvos laisvės išgavimui...

Kodėl? Todėl,—sako jis,—kad ma-
teriališkai Amerikiečiai suteikė Lietuvai
vos lašą pašelpos, o morališkai, savo parti-
jiniais ginčais užmušinėja Lietuvų tautos
akciją pasaulio akyse. Gero padaro svarą,
o blogo čiela pudą... Tokia galutinė p. Na-
ruševičiaus išvada.

Yra tai skaudus Amerikos Lietuviams
verdiktas, bet visi, kurie sugebi matyti bent
truputiuką toliaus savo nosies, yra priver-
sti pripažinti, kad tasai verdiktas yra tei-
singas. Ištikrųjų, jau ne sykį "Lietuva"
buvo išreiškusi pastaraisiais laikais lygiai
panasią nuomonę.

Tilpusie šiuose "Lietuvos" numeriuose
p. Naruševičiaus straipsniai uždeda atsa-
komybę ne ant Amerikos žmonių, bet ant
jų vadų. Jie turės kada nors sunkiai atsa-
kyti prieš Lietuvą, jeigu—jeigu jie savo
klaidų į kurias dar sykį ir p. Naruševičiaus
straipsniais atkreipia atydą, nepataisys.

Klaida—yra atleistinas dalykas. Bet
saužinus klaidos tęsimas yra jau ne klaida,
bet prasižengimas pilnoj to žodžio pras-
mėj.

Ar supras tai mūsų vadai? Ar ir šis
persergėjimas bus vien tik bėrimas žirnių
į sieną, kaip iki šiolei buvo?

Lietuva Kariauja.

Telegramai iš Europos vienas po ki-
tam praneša svarbias žinias apie Lietuvą
ir iš Lietuvos.

PASISKAITYKITE!

Daina Išraginimo Švėčių
Namo.

Gana gerti ir ulioti!
Pasiuliojus, reik nustoti:
Nuo nedėlios penkta diena...
Jums, sveteliai, regis viena.

Reik, sveteliai, atsigodot:
Gaspadoriams nusibodot!

Klėty tariaus vagies buta —
Visų sudų šonais griuta,
Bačka dyka nuo arielkos,
Sudaužytos trys torielkos.
Prie tai bėdai, sakau, gyvai
Kluonan bėgu, ten sukuosi —
Skylė šiene ir šiaudose.
Pati mano vargą turi:
Kur tik viena pasižiuri,
Visur dyka ir girinis
Sausas stovi, nusimines.
Pačios klėty ant aruodo
Miltų buvo pusė puodo,
Ir ten ženklai nedatirti —
Visi skryliams išsivirti.
Kur stovėjo miltų puodas,
Jau nepilnas ir aruodas:
Taip veselja ir pasėda
Daug sugeria ir suėda.
Jei, sveteliai, nesiliausit,
Rytoj valgyt jau negausit.
Anot mūsų gospadinių,
Neteks bulbų ir batvinių.
Jau ten bėda paskutinė,
Kur netiks gospadinė!
Mano pati tai — Agota...
Ir kas buvo — pakavota.
Sveiki bukit! duosiu alaus:
Testa pilvas jums neskalaus!
Metę gerti ir ulioti,
Rytoj eisim procevoli.
Šaukit Joną! Petras kurgi?
Kinkyk arklius greitai, Jurgi!
Sukis, alaus atsigėres:
Rytoj procės nusitvėrė!
Šlapią dieną, daugiaus naktį,
— Skubinkitės namo kakti!
Namiė laukia gospadoriaus,
Visiems procėj pravadoriaus.

Ar, sveteliai, atsigodot?
Ir sau, ir man susibodot!

E. DE AMICI Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Šita naktis ligonei buvo baisi. Jinai kentėjo neapsakomus sopulius, iš krutinės veržėsi vaitojimai, nuo kurių kraujas šalo; kartais ji nustodavo vokos. Moteriškės, ją slaugiančios, nežinojo, kas daryti. Dažnai atbėgdavo išsigandusi šeimininkė. Jinai bijojo, kad ligonė nenumirtų pirm atvažiuojimo daktaro, kuris žadėjo ryt rytą buti. Kai jinai atsipeikėdavo, matyties buvo kad ją ne tiek kankina liga, kiek mintys apie tolimą šeimyną. Išbalusi, uvargusi, atsimainiusiu veidu, jinai rovė nuo galvos plaukus, šaukdama:

— Dieve mano! Dieve mano! Numirti taip toli nuo jų, nepamačius jų! Vargšai mano berniukai, jie pasiliks be motinos, mano brangieji! Mano Marko toks mažas, toks geras ir mylis! Jūs nežinote, koks tai berniukas! Simjora, jei jūs jį pažintumėt! Kai aš važiauvau, vos aš jį nuo savęs atplėšiau, jis taip verkė, kad ir akmuo išsigriaudinti galėjo, jis tarytum, žinojo, kad daugiaus savo motinos nebeatys, vargšas Marko, mano vargšas kudikėlis! Aš maniau, kad plis mano širdis. O, tegu aš tada bučiau mirusi, kai jis su manimi atsišveikino! Tegų staiga oučiau mirusi! Mano vargšas kudikėlis liks be motinos, kuris taip mane mylėjo, kuriam aš taip buvau reikalinga! Be motinos, alkanas, jis turės ištiesti ranką ir išmaldoti prašyti, jisai, Marko, mano Marko! O! Dieve! Ne! Aš nenoriu mirti! Daktaro! Pašaukite jį tuojau! Tegų jis ateina, tegų supjausto mane, bet tegų gyvastį man išgelbėja! Aš noriu pasveikti, noriu gyventi, išvažiuoti, bėgti, rytoj tuojau dabar! geičiaus gelbėkite! daktaro! daktaro!

Moteriškės, ją slauginančios, laikė ją už rankų, ramino ją, kalbėjo apie Dievo pagalbą, apie viltį. Po to ligonė apalpo, paskiau vėl verkė ir rovė savo plaukus ir kas kart slipnesniu balsu murmėjo:

— O, mano tėvyne! mano name, jura, Mano Marko! vargšas mano berni! kam jis dabar?

Vidurnaktis. Jos vargšas bernelis kaip tik tai tuo pačiu laiku, po didelio nuvergimo pailsėjęs ant griovio kranto, nubudo ir vėl žingsniavo dideliu mišku milžiniškų medžių, kurie buvo labai panašūs į bažnyčios stulpus. Jų viršūnių šakos buvo susipynusios ir užtojo mėnulio šviesą. Tarp tų didžiųjų medžių vėl medžiai augo: ir kreivi, ir tiesūs, ir platus, ir visiškai žemi, arba vienas ant kito, arba vienas aplink kitą sukosi, ir šis mišinys taip puikiai atrodė, kad žiūri į mišką ir negali asižiūrėti.

Ir berniuko jis akį savip traukė. Bet jo mintis tuojau vėl prie motinos krypdavo. Jo iš nuvergimo paskutinės įjegos nyko, kojos kruvinos, ir dar jisai vienu vienas tame milžine miške, kuriame tik kur-ne-kur natyties buvo žmonių gyvenimai, bet tokie naži, kad greta augstųjų medžių jie atrodė nelyginant mažas skruzdėlynas, dar retarčiais pakelėje jis užėjo miegančius laukinius jaučius. Berniukas visiškai nusilpo, bet neįstė nuvaržymo ir nors jis čia buvo vienu vienas, vienok nebijojo.

Miško diduma augstino jo sielą; moinos artumas suteikė jam įjėgų ir drąsos žaugsio žmogaus; atsiminimai vandenio, jo visų kančių, kurias jis turėjo į įveiktę, ir apsiereikšius jo valios tvirtumas verė jį pakelti augščiaus galvą; visas jo tvirtas ir prakilus kraujas karšta srove tekėjo į širdį, ir jinai pilna puikybės ir drąsos plaukė. Kokia-tai atmaina atsitiko: iki šiol jis motiną įsivaizdindavo nuvergusią, badarį jos paveikslas šviesėsnis darėsi; jis matė jos aiškų veidą, kokio senai nebemaž: jis buvo priešais jį, kaip gyvas, jis matė mažiausius jos akių ir lūpų judėjimus, visus jos minčių atspindžius; ir plaukiant šiem atsiminimams, jis kas-kart greičiaus žengė. Neapsakomas lipnumas ir meilė jo širdyje augo, išraudami iš jo saldžias ir tylias ašaras; tamsioji keliandamc jis su ja kalbėjo, sakė jai tuos žodžius, kuriuos jai greit pasakys:

— Aš čia, manyte, tai aš, — aštavęs niekad: nebeapleisiu; kartu namo grįšiva, laive aš vis prie tavęs busiu ir niekas tavęs iš manęs neatims, niekas niekad, pakol tu gyva busi!

Jis nepastebėjo, kad ant viršūnių milžiniškų medžių jau geso sidabrinė mėnulio šviesa, ir jau aušo.

Aštuntą valandą rytą daktaras iš Tukumano, — jaunas argentinietis, ir jo asistentas jau stovėjo prie ligonės lovos ir pakutinį kartą mėgino inkalbėti jai, kad paduotų operacijai; inžinierius Mekines ir jo žmona draug su daktaru kalbėjo jai visokių prirodymų, bet viskas veltui.

Vargšė moteriškė, jausdama, kaip jos įjegos nyksta, netikėjo operacijai; jinai buvo išsiukrinusi, kad, arba ją papjauš, arba gal ir pagyvės dar bent kelias valandas, veltui dar didesnių kančių darytusi, negu tos, kurios ir taip ją užmuš.

Daktaras vis dar mėgino jai inkalbėti. — Pasiseikimas operacijos neabejotinas, — kalbėjo jisai, — nuspręskite, ir būtinai busite išgelbėta; kitaip virtus reikės numirti.

— Ne — atsakė ji silpnu balsu, — pas mane dar yra įjėgų numirti, bet nebėra tiek, kad galėčiau veltui kankintis. Dėkavau jums, pone daktare. Taip jau lemta. Leiskite man ramiai numirti.

Daktaras net rankas nuleido. Jis nedrįso inkalbinti. Visi tylėjo. Tada ligonė verkdamas šeimininkei pasakė:

(Toliaus bus)

MILAS MASINISTAMS, KALVIAMS.

Paimk 10 svarų kieta, geltono muilo; sodos 3 svarus; borakso ir taukų po 1 svarą; šviežiai degintų kalkių kaip pasakytą žemiaus; minkšto vandens 3 goričius. — Supilk vandenį, sodą ir boraksą į katilą ir kaip ištirps, sudėk taukus ir muilą plonai supjaustytą; šitiems ištirpus, įmaišyk kiek tik duodasi šviežiai išdegintų, išsijotų kalkių. Kalkes reikia įsijoti per paprastą virtuvinį sietelį, kad nebūtų stambių gramstų.

KAIP PLIENINIUS DAIKTUS APSAUGOTI NUO RUDIJIMO.

Anot prof. Olmsfordo, Yale'o kolegijos, šitas lengvai galima padaryti sutarpinus ant lengvos ugnies taukų 6 ar 8 nuci, ir kolonijos (rosin) 1 unciją, maišant kol ataus. Galima nušluostyti beveik visai, kaip ve pilių asmenis, arba galima atskiesti žibalu ar benzina. Paviršys turi būti vaikus ir sausas tepant šituo mišiniu, kadangi jis nesustabdo rudyjimo, jei jis prasidėjo. Reikia žiūrėti, kad taukai nebūtų sudyti.

1. Yankiai daboja bolševikų belaisvius, kurie pjauna medžius netoli Archangelsko.
2. G. Franche, d'Esperey ir Gen. Allenby susitinka Konstantinopolyje.
3. Rankų darbo šilkinė vėliava priduta Mrs. Wilson per Francūzių Moterų Lygą.

TORMAZAS.

Geležinkelio, tikriausiai, — traukinių atvangumui George Westinghouse išradė tormazą, žinomą vardu "air brake" ir savo išradimui paeimė patentą 1872 netuose. Iš pradžių tai buvo ne koks išradimas; juom operuoti prisiėdavo iš inžino (lokomotivo) ir reikėjo 18 sekundų laiko perleidimui stabdomosios traukinio įjegos iki paskutiniam (30-n) traukinio vagonui, nors, suligint su rankiniu tormazu, tai buvo didelis pagerinimas.

Iš pradžių nei vienas geležinkelis nenorėjo priimti to išradimo. Už trijų metų po to Westinghouse pagerino išradimą, pridėjęs prie jo automatinę vienatę, kontroliuojančią kiekvieną vagoną skiriam. Kiekvienas lokomotivas turi oro-kompresorą ir prie kiekvieno vagono yra pritaistas rezervoaras su kompresuotu (suspaustu) oru. Pritaikius tą išradimą prie traukinio, pajudimui reikalingos įtenkos ant inžino antsyk įvedama veikmėn visi rezervoariai, ir traukinys tuojau sustoja.

Westinghouse, padaręs tą svarbų išradimą, kreipėsi per laisvą ir Korneliją Vanderbilto, New York Central Railroad'o prezidentą, kad priimtų jo išradimą. Nurodydamas į tokio naujo orinio tormazo panaikumą, jis pažymėjo ir tai, kad prie jo išradimo reikia tik vieno žmogaus ant traukinio dėl tormazo, o tuo tarpu prie rankinių tormazų ant traukinio turi būti bent 10 žmonių, kurie dabotų tuos rankinius tormazus. Žinoma, nurodyta buvo ir jį, kad orinis tormazas sustabdo traukinį momentališkai, — pvz. traukinys iš 50 vagonų, bėgantis greičiu 40 mylių į valandą, su oriniu tormazu gali būti sustabdytas ant 195 jardų; tuo tarpu rankiniais tormazais stabdant traukinys, jau tormazuojamas, dar perbėga 800 jardų.

Sakoma, kad Vanderbilts pradėjęs juoktis, perskaitęs tokį aprašymą, — jam juokinga atrodė, kad išsibėgėjęs traukinį gali sustabdyti orinis tormazas, kitaip sakant — vėjas. Tad jis ir sugrąžinęs Westinghouse laisvą, parašęs ant jo šiuos žodžius:

"Neturiu laiko kvailiams."

Po to atsikreiptą į Pensilvanijos geležinkelio prezidentą Aleksandrą J. Cassatt. Šis, budamas jaunėsi už Vanderbilto, pasikalbėjo su išradėju, paskyrė kiek pinigų eksperimentams ir net pritaikė naują tormazą prie vieno traukinio išbandymams. Pasirodė, kad Westinghouse išradimas yra labai svarbus ir brangus. Užgirdęs apie tai Vanderbilts, parašė atsprašymo laisvą pas Westinghouse, kviesdamas užėiti pas jį ir pasikalbėti apie naują išradimą. Bet išradėjas sugrąžino laisvą Vanderbilto, užrašęs ant jo pašalio:

"Neturiu laiko kvailiams."

1876 m. pavasarį Anglijoje, ant Midland geležinkelio buvo daromi tarptautiški bandymai tormazų. Pasirodė 19 išradėjų su savo išradimais. Westinghouse'o tormazas išlaimėjo bandymus. Po 10 metų tolimėnių tyrinėjimų tas tormazas taip liko išbulintintas, kad dabar jis galima pritaikyti prie kiekvieno vagono, traukinyje iš 50 vagonų, laike 2-jų sekundų. Prie to reikia atsiminti, kad traukinys iš 50 vagonų yra beveik 1/2 mylios ilgio.

Dabar Westinghouse'o tormazai yra vartojami ant visų gerų geležinkelių pasaulyje.

MILŽINIŠKAS DIDELIO HOTELIO BIZNIS.

Viename didelių New Yorko hotelių per metus perėjo 400 tūkstančių svečių; tame hotelyje vietos turima 1,200 svečių kasdien. Kasdien atvykdavo po 300 žmonių; žinoma, po tiek ir iškeliavdavo. — Kaip tenai vedama toks didelis žmonių bruzdėjimas ir svečiavimasis?

Pradedant nuo bagažo, vaikų — patarnautojai kasdien perleisdavo per savo rankas bent 400 valizų. Per metus laiko sandėlyje buvo užkėliuota 912,500 valizos ir skrynios. Tarnaitės per metus laiko turėjo parupinti svečiams 5,959,585 svarių rankšluosčių ir 3,904,908 paklodžių ir užvalkių. Svečiai sunaudojo per metus 207,500 šmotų muilo. Liokajų skyriuje buvo išprosyta 246,000 cilių vyriškų drabužių, išvalyta 18,000 moteriškų balinių juopų, nušveista 100,000 porų čeverkykų. Kad svečiai hotelyje jaustųsi gerai prižiūrėti ir aprūpinti, tuo tikslu per metus sunaudojo: 144,000,000 galionų vandens, 3,600,000 kilovatų elektros, 120,000,000 B. T. U. sunaudojo šilumai, — tame skaičiuje buvo 108,000,000 svarų eilėje buvo 108,000,000 svarų garo ir 24,000,000 kubikinės pėdos kompresuoto oro. Prie to, ledo per metus laiko pagaminta ir suvartota 4,380 tonų.

Kaip gi tas hotelis maitino ir užlaikė tokią minią žmonių?

Per metus laiko svečiai suėdė: 742,068 svarus jautienos mėsos; 421,225 svarus paukštienos; 1,149,120 tuzinų kiaušinių; 2,752,880 kepalaičių duonos; 12,408 tuzinų karvečių; 659,750 šmotų saldžių francūziškų kepsnių; 430,799 kvortas pieno ir smetonos; 784,000 klemų; 1,452,000 aušterijų; 165,768 svarus sviesto; 2,446 statines miltų. Ir tai tik maža dalis surašo tų produktų, kuriuos hotelis svečiai suputo bėgyje metų. Galima dar paminėti, kad jie surukė 1 milijoną cigarų ir 3 milijonus cigarečių.

Hotelyje taip pat nemaža suvartota rašomojo popieriaus ir telefono. Kasdien pareidavo 3,000 laisvų. Per metus laiko telefono pašaukimų hotelyje ir iš hotelio buvo 5,864,640, arba po 16,667 į vieną parą; prie to reikia pridėti dar 1,250,000 telefono pašaukimų į hotelį iš kitur.

Rokundomis vesti turėjo būti užlaikoma 80 knygvėdžių ir klerkų. Visame hotelyje buvo laikoma 1,600 darbininkų; jų visų algos per metus pasiekė sumą \$871,000.

Hotelyje dabota, kad svečiai turėtų ką skaityti. Knygne, kuriame yra 10,000 tonų knygų, visos knygos buvo naudojamos. Tos knygos perėjo per svečių rankas 223,426 kartus.

Iš tikrųjų didelis hotelis yra tai yg visas miestelis!

MEDINIAI PUSPADŽIAI AVALAMS.

Brangumas jos privertė prie to, kad Sveicarijoje — nekalbant apie kariavusias šalis — plačiai vartojama avalams puspadžiai, padirbti iš medžio. Ir pirmi karės Sveicarijos kaimiečiai avėdavo medines klumpes (su odos viršais, kaip ir Lietuvoje vartojama). Belgijoje ir Francijoje plačiai vartojamos buvo ir žiurutės.

Vėlesniu laiku Sveicarijoje ir kitose šalyse įsteigta nemaža dirbtuvių, kur dirbama medinės klumpės su pagalbam tikslui išrastu mašinu.

Mediniai puspadžiai, kaip žinoma yra geresni už odinius tuomi, kad jie ilgiau laiko, neperleidžia vandens, o per tai, žinoma, kojos būna šiltos ir sausos. Kaikuriuose dirbtuvėse fabrikantai dykai duoda savo darbininkams medines klumpes, sakydami, kad darbininkai daug geriau dirba, rečiau tepersisaldo ir pertai esą sveikesni ir išnašesni.

Office Telephone Booth Ward 180
DR. M. T. Strikol's
LIETUVIS
Gdytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St
Office Valas: 1 ryto iki 3 po piet. 7 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 8 ryto iki 2 po piet.
Namai 1007 Oakley Blvd.
Telefonas Seely 420

sias kainas. Turia 3 metų patyrimą. Jeigu jūs akys perš arba skandžios, jūs nerelikalaujate eiti gydytis ir mokėti augstas kainas už tai. Pasiteiraukit su manim. Aš pritaikysiu jums akinius, kurie greitai pašalins jums visus akių skausmus. Aš garantuoju jums geriausią patarnavimą ir žemiausias kainas.

Peter A. Miller

BAIGĖS MOKSLĄ
EXPERTAS OPTIKAS
Pilas Rinkinyš Blizgučių. Pulkiai Taisoma Laikrodėlius
1128 W 22nd St. Chicago
Phone Canal 5838
106 W. 14th St. Cicero
Phone Drovers 7027

K. MICHALOWSKI
DAKTARAS OPTIKAS
Egzaminuoja akis ir priškiria akinius
Didelis sandėlis visokių aukso daiktų. Mes taipgi taisome visokius aukso ir sidabro daiktus. Kainos žemiausios.
3303 SO. MORGAN STREET

DIEKINE IR VAKARINE MOKYKLA
Čia galime gauti ir greitai išmokti Anglų ir Lietuvių kalbas, aritmetiką, S. V. Anglų, Lietuvos ir abiejų istoriją, geografiją, rašyti lietuviškai, ir tt. Taisgi, turime grammatiką ir High School'u skaitmenis Lietuvių mokytojų. Sonaudokite mūsų laisvą, su mokymais, susijusius. American College Preparatory School
3103 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

BARGENAS
\$200 Phonograph su rekordais ir deimanto adata, parduodu už \$55. Taipgi puikų Player Piano, vėliausios mados. Sekyčios setą valgo-nu-o ir miegamąjį kambarių setus, divonus, parveiklus, paradosiu už bile teisinga pasiūlymą. Neprealskite šio largeto.
1922 S. Kedzie Ave., CHICAGO

Parsiduoda Bidingas
Kampas 6601 So. Hermitage Ave., kampinis štoras, 5 ruimai ir geradžius. Parsiduoda kartu su groseriu, mėsai ir visais fikieriais; viskas už \$6,000. Reikia pusę įmokėti tuojau. Klauskite pas Michael Kiras.
3339 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Reikalinga mergina prie namų darbo gera mokeskis. Moka šeimyna plaut draepniui nereikia atsiskaityti tuojau.

MISS MISEVICH
3548 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Vyrai ir Moteris mokinkitės Barberystės amato. Atsilankykite ypatingai arba rašykite. Mokiname dienomis ir vakarais.

TRICITY BARBER COLLEGE
819 So. State St. Chicago, Ill.

Aš, Marijona Morkiutė, po vyru Samoliūnienė, pajėskau savo tikro pusbrolio, Jono Capauskio, 6 metai atgal gyveno Chicago, Ill., po No. 4545 Honore St. Per tą laikotarpį nežinau kur randasi Jonas Capauskis. Iš Lietuvos paeina: Kamo gub. Kamo apskr., Atrogalos valsčiaus. Esniu labai išsiligęs ir turi labai svarbų reikalą. Meldžiu pažiam atsiimti, arba jį zinantiems, pranešti. Už patarnavimą primkite gilių Ačiū. Taipgi pajėskau antro pusbrolio Vladislavo Rimkus, iš Lietuvos paeina, iš tos pačios vietos kaip ir J. Capauskis. V. Rimkus 7 metai atgal girdėjau kad gyveno Mohanoy City, Pa. Meldžiu pažiam arba žinančiam jį pranešti šiuo adresu:

Marijona Samoliūnienė
1810 Center Street Racine, Wis.

Vyrai ir Moteris mokinkitės Barberystės amato. Atsilankykite ypatingai arba rašykite. Mokiname dienomis ir vakarais.

TRICITY BARBER COLLEGE
819 So. State Street Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ TOWN OF LAKE.

Senas Artistas 30-tame "Lietuvos" Dienraščio numerį, aprašydamas Lietuvos Vyčių 13-tos kuopos lošimą "Palocius Ezero Dugnuose" neteisingai išsireiškė.

Štai ką Senas Artistas pasakė: "Lošė nė gerai, nė prastai. Artistai turėjo pasirinkti netikusias roles. Iš lenkų padarė vokiečius. Lošimas čio apie lenkus ir vietoje lenkų kareivių pastatė vokiečius raitelius. Scena netikusiai prirengta" ir daugybes kitų užmetimų prirašė.

Bet kaip man atrodo, tai senas artistas ar tik nebuvo sveitinėje užsnuodęs, kadangi nei scenos sutaisymo nepamatė ir veikalą nepažįst. Veikalas parašytas ne apie lenkus, bet apie lietuvius 14-to šimtmečio.

Kareivių jokių tenai nebuvo, nes nereikia jų šiam veikalui. Tas vokiškas raitelis tai buvo Grynolės mylėtinis, o jo draugo tarnas buvo vokiečys.

Toliau senas artistas tiek teisiavaizdino, kad net nematė vandens, arba ežero ant scenos. Ant ežero kranto buvo uola, o už tos uolos šone buvo matomas ežeras.

Dar toliau Senas Artistas rašo, kad dovana buvo įteikta Arnoldui, tas aiškiai parodo, kad jis nei sveitinėje turbūt, nebuvo ir nežino, kam buvo dovana įteikta. Po lošimui, kada aktorai pasirodė ant estrados, tai iš publikos buvo paduota du gyvų gėlių buketų, J. Parkauskas (Arnoldas), pasilenkę juos priėmė ir perdavė p-lei J. Vasiliauskaitei, nes jai buvo buketai ir įteikti. Senas Artistas, nesuprassdamas nei mandagumo formos, pamatė, kad dovana buvo duota Arnoldui.

Dabar kaslink lošimo. Lošimas labai puikiai nusisekė. Publika labai ramiai užsilaiškė ir ilgais delnų plojimais lydėjo po kiekvienos scenos užlaidos.

Jaunas Lošejas.

[Šiuomi tas reikalas ir užsibaigs. Red].

IŠ CICERO.

Sveitainė. Didelės mokesčių. Sugrižo Dr. Naikelis. Šio miestelio lietuviai smarkiai pradėjo veikti lietuvių labui ir veikia jie su didele energija. Svarbiausios ciceriečių pastangos yra dabar susijusios ant to, kad pasistatytų sau savo ločną tinkamą sveitainę. Tuomet ypatingai rūpinasi vietinės draugijos, ir jau nėra tokios draugijos, kur nebūt kalbos apie Cicero Lietuvių Sveitainę. Išpradžių šiam reikalui buvo priešingas vietinis klebonas ir jo "partija", bet dabar, kaip girdėti, ir jis savo namone permainės ir, sakoma, žadąs sykiu su saviškiais pirkti daugiausiai šerų.

Prisiminus apie kleboną, reik čia pastebėti, kad mūsų parapijoje nutarta mokėti po \$50.00 į metus (Kam? Red). Negalima pasakyti, kad visi parapijonai būtų labai tuomi užganėdinti, nes \$50.00 visgi yra dikta kruva pinigų, kuriuos ne visiems yra lengva surinkti.

Šiomis dienomis sugrižo iš kariumenės Dr. S. Naikelis, kuris pirmiausia čia turėjo ofisą ir kuris ir vėl apsigyveno su ciceriečiais. Dr. Naikelis turi gerą vardą ir pasisekimą kaip

daktaras ir ciceriečiai savo užsiganėdinimą jamu daktaru išreiškia tuomi, kad norėtų jį matyti kuogreičiausiai apsidusū.

Mūsų miestelyje pradeda vis daugiau ir daugiau atsirasti inteligentų ir profesijos žmonių. Ir gerai daro, nes vietiniai lietuviai yra geri žmonės, vieta čia gera, o ir oras yra tyras ir daug geresnis negu šalimoj Chicagoj.

Antanas.

SUGRIŽO IŠ FRANCUZIJO.

Vasario 11 dieną, kaip praneša iš Newport News, Va., tarp 3000 kareivių ir aficerių prigrūdinčių į 1-mą oro bombininkų grupą, sugrįžusių dabar iš karės lauko, yra daugelis ir Chicagoječių.

Tarp Chicagoječių randasi ir vienas lietuvis bombininkas, Joseph Bartkus, 3254 S. Morgan gatvė.

PRANEŠIMAS.

Pėnycioje, 14 dieną vasario, Šv. Kryžiaus parapijinėje sveitainėje, 8-tą valandą vakare, įvyks Lietuviško Teatro Kluibo "Lietuva" susirinkimas. Visi nariai ir narės privalo ateiti į susirinkimą, nes bus išduotas galutinis raportas iš atsisavusio teatro Lietuvos Laisvės naudai.

Taipgi, kurie turėjote pačią tikėtus pardavimui, malonėkite tikėtus, arba pinigus susirinkime sugrąžinti.

J. J. Palekas

PADEKAVONE.

Perimti liudėsio dėlei mirimo mūsų dukters a. a. Marijonos, kurios lادتuvės, palydint skaitlingai miniai Chicagoječių ir iš kitų artimų meselių vėlionės draugų ir pažįstamų, įvyko ant lietuviškų tautiškų kapinių 8-tą dieną vasario, mes vėlionės tėvai, siunčiame širdingiausią ačiū už suteiktus vėlionės vaikus, už skaitlingą palydėjimą ir už atmintį ir užuojautą mūsų šeimynai taip sunkioje valandoje.

Visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie iškilmingų laidotuvių tariame širdingiausią ir neužmirštą ačiū.

Juozas ir Monika Mirauskai

LITHUANIA-LIETUVA

Po Tokin antgalvių praite panedėlio išleide Chicago "Daily News" patalpino ilgą straipsnį su p-nios Onos Počius pavelsu tautiškuose rubuose.

Straipsnį parašė Marguerite B. Williams, sandarbininkė Art Instituto ir "Daily News" Korespondentė Dailės srytje.

Apgailėtina, kad pačioje pradžioje straipsnio įvyko žymiai klaida, nes pasakyta sekančiai: "Nors Lietuvos vardas nėra pažymėtas Europos žemėlapyje, nėra to vardo nė daugumoje pasaulio istorijų, visgi yra 75,000 šios tautos žmonių gyvenančių Suvienytose Valstijose". Tiek lietuvių vienoje Chicagoje yra, o Suvienytose Valstijose, tai reikėtų pridėti dar vieną reiką.

Toliau, Miss Williams aprašinėja lietuvių kalbą, kaip ji esanti panaši į Sanskritų, kaip filosofas Kontas už ją užsto-

jo, pripažindamas lietuviškai kalbai didelę vertę; kaip ji savo muzikališku skambėjimu esanti panaši į Prancūzų kalbą ir dainuojant išduodanti mal-

ny skambėjimą. Visgi rusai ir vokiečiai persekioję tą kalbą, bet lietuviai nesusimino. Kada jų kalba buvus uždrausta, jie gabėję knygas iš užrubečių.

Priminus, kad p-ni Pocius, čikagietis, dainininkė ir daugiausia dainuojant savo vyro kompozicijas, Miss Williams gana plačiai aprašinėja jos lietuvišką kostiumą. Mini rulas, gintarus kaip svarbiausius papuošimus lietuvių. Lietuvių išsiuvinėjimai nesa žablonai, bet iš galvos jų pačių originališkos kompozicijos.

Lietuvos žmonės esą muzikališki, pareidami iš lauko darbų visados dainuoja. Jų meliškos dainos esančios graudžios delto kad jos išreikščios mintį, sulgy kurios tėvai savo dukteris prievarta versdavo ištekti. Iš to atžvilgio Amerikanizacija lietuvių esanti išganymas, nes čia jos rado liuosybę. Lietuvių jaunimas neveda labai jaunam amžiuje, nes lietuvių, kaip ir Amerikietės merginos, mėgstamos turėti užtikrintą gyvenimą -- karjerą.

Ant galo Miss Williams aprašo kiek lietuvių iškentę senovėje ir dabar laike šios karės: "Apsupti iš visų pusių savo priešais: Vokietija, Rusija ir Lenkija, nors ir labiausia ta maža tauta buvo persekiota, bet visgi ji išlaikiusi savo tautišką nepriklumybę. Didžiai nelaiminga tauta, nebūdama nė slaviska, nė teutoniska, begyvendama tarp tų amžių priešių, pateko į pačią ugnį 1915 metais". Čionai Miss Williams atpašakoja tas pačias žinias kaip lietuviai kovojo savo daigtus nuo užpludusių vokiečių, kabindami mėšą į medžius ir t. t. Apie tai lietuviškuose laikraščiuose jau buvo rašyta.

Kostiumas ponios Pocius ant paveiklo išrodo labai turtingas pamargininiais.

IŠ MELROSE PARK, ILL.

Ketverge 13tą dieną vasario 1919 metuose, Frank ir James sveitainėje, kampas Lake ir 23-čios gatvės, 7:30 valandą vakare, Darbininkų Vartotojų Bendrovės bus metinis susirinkimas. Visi šerinkai yra kviečiami neužmiršti atsilankyti.

Taipgi prašome, kad ir nauji nariai prie šios Darbininkų Vartotojų Bendrovės prisidėtų. Atsilankiusiems mielai mes su teiksime visas informacijas.

Kur bus didesnė vienybė, ten bus ir galybė. Tuomet svetimi visoki perkupčiai negalės mus išnaudoti parduodami mums valgomas produktus už neprieinamas kainas.

Kviečia Direkcija.

Sekr. P. M. Valuckas

JAUNUTĖ DIDVYRĖ.

Jaunutė mergaitė Mamie La goria 12 metų amžiaus pasimirė didvyrės myriū. Ji pasiaukavo save, išgelbėdama kitus du vaikus nuo myrio.

Jie visi ėjo namo iš "Aprėikimo" parapijinės mokyklos.

Prie Crawford ave. ir Arthington gatvės vaikams reikėjo pereiti į kitą pusę. Mamie, kaip paprastai, paėmė savo brolių už rankos, o Margaret atydziai apžiūrėjo į visas puses, ar niekas neatvažiuoja. Palaukė kada vežimai pravaziavo, vaikai pradėjo eiti skersai gatvės. Tuom tarpu automobilis iš už kito vežimo važiuojo ir vaikai papuolė į jo kėlį. Mamie, pamąčiusi pavojų, su nepaprastu didvyriškumu pastumė anuodą vaiku į šalį, jie nusirito į nepavojingą vietą, bet ji pati, nespėjusi pasitraukti, tapo automobilio mirtinai užgauta. Mergaitės kaukolė tapo sutrupinta. Šoferas automobilio Jeremiah Kostner, gyvenantis prie 3001 S. St. Louis Ave., nuvežė pusgyvę mergaitę į Šv. Antano ligonbutį, kur ji tuojau ir numirė. Kostner suareštuotas.

Kita automobilio auka buvo 11-kos metų John Ryan, prie 1833 Washington boulevard. Jį suvažinėjo automobilis John Kuchn'o, gyvenančio prie 4144 Armitage Ave. Kuchn irgi suareštuotas.

CITY HALL NE VIETA KONCERTAMS.

Miesto Majoro Thompsono sekretorius, Fitzmorris savo įsakymų užgynė renkantiems Armenijai aukas duoti City Hall koridoriuose koncertus.

Dainavimas pritraukdavo į koridorius tiek žmonių, kurie periskadydavo valdininkų darbus, kad Majoro sekretorius nėsant Majoro namieje, uždraudė koncertus. Armenų komitetas neužganėdintas tokiu sekretoriaus pasielgimu ir sake, kad jie iš tos priežasties nustoje \$400. į dieną.

PRAPUOLE SU DAUGYBE PINIGŲ.

Policija įieško Lawrence O'Mahoney, gyvenusio prie 4140 N. Mead gatvės. Kada jis išėjo nuo tėvų, tai turėjo daug su savimi pinigų.

5 PLESIKAI UŽPUOLE KRAUTUVĘ, RADO \$16.

Penki apsiginklavę plėšikai užpuolė užvakar krautuvę "Garden City Oil" kompanijos prie 34-tos ir Iron gatvių. Kada penki plėšikai plėše krautuvę, šešias jų sebras sėdėjo automobiliu. Pavogė \$16. nuvažiuo. Vagis, matyt, norėjo

pagriebti sukolektuotus pinigus, kurių apie \$1000. buvo kait padėta į banką. Kompanijos darbininkai ir vieną kostumerį plėšikai paliko uždarytus sklepe.

PAVOGE DRABUŽIŲ VERTES \$500.

Policijai pranešė, kad trys vyrai ir viena moteris, atvažiuo su automobiliu, sustojo ties M. Rosenbaum drabužių krautuve, prie 2526 W. North Ave. Paskui prisikrovė pilną automobilių drabužiais vertes apie \$500. ir nuvažiuo.

UŽMIGO NAMIE, PABUO KALEJIME.

William Sumner, gyvenantis prie 1940 Ridge avenue, Evanstone, manydamas, kad jis atėjo į savo namus, pataikė užvakar vakare visai kur kitur. Atėjęs į namus Miss Sarah Webster, prie 911 Lake gatvės, pareikalavo, kad jam pataisytų lovą, manydamas, kad jis yra savo namuose. Kadangi jam nepatarnauta, tai jis, išėjęs apsinakvojo ant gonkų. Vėliau policija susimylėjo ant jo ir nusigabeno ant nakvynės į stotį. Išsiniėgojęs, sakė: "jis manęs, kad jis buvęs savo namuose".

Matyt, Mr. Sumner buvo gerai įhaules.

VIENA IŠ BAIŠIAUSIŲ KANČIŲ.

Miegas yra stovis pasilios, kuris neatbutinai yra reikalingas žmogaus kūnui. Nėra lygios kančios, kaip ta, kuri yra pasekme nustojo miego. Didžiausi kankintojai padėjo atėnimą miego, savo suraše kankinimų. Bet bemiegė dažnai paėina nuo v'durių nesveikume ir kitokiose atvejuose. Trinerio American Elixir of Bitter Wine yra geriausi Vaistai. Nes jos išvalo priderančiai vidurius ir prašina priežastį nesveikatos. Visose vaistinėse po \$1.10. Reumatiski ir neuralgiski dieguliai, strėnų diegimas sunarinimas ir skaudėjimas raumenų, reikalauja gyduolių, kurios pasiektų skausmo šaknį. Trinerio linimentas pasirodė, jog jis geriausiai patarnauja šitokiuose atsitikimuose. Čia ray tik vienas iš daugelio tukstančių: "Waymart, Pa. Gruodžio 16, 1918. Siųskite man vieną bonką Trinerio Linimento, jis duoda didelį pelengvinimą. Jessie Scubits". Vaistinėse 35c. ir 65c. Per kra sa 45c. r 75c. Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Apgarsinimas).

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing dienomis ir vakarais dėl biznio ir namų. Paldijimai išduodami ir vietos parupinamos dyka. Atsilankykite arba rasykite, o mes pasistengsime suteikti jums patarimą.

SARA PATEK, Principal
6205 S. Halsted St., 1550 Wells St.
2407 W. Madison St., Chicago

SESUO

Ar kuomet nors girdėjusi apie mūsų garsią kombinaciją penkių naminių gyduolių, kurios yra žinomos tukstančioms moterims, jaunų, vedusių moterų ir merginų, kaip duodančios geriausias pasekmes nuo įvairių nesveikimų, kurie yra žinomi vien tik moterims.

Tėgu nėsai girdėjusi apie šias gyduoles, pasiteirauk savo akimynių arba draugų. Rašyk mums tuojau prisiusdama vieną doliarį (\$1.00) ir stem pa už 3c ir mes išsiųsime jums gyduoles, o likusius damokėsite po apatūrėjimi šio siuntinio Kalina kiekvienos gyduolės \$1.27. Mės taipgi sutaisome ir kitokias gyduoles, kaip vyrams taip ir moterims.

Adresuokite:

THE HON HOME REMEDY CO.,
South Bend, Indiana Box 800

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS
Veda vieoklas bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. WASHINGTON STREET
Rooms 1008 1009, Tel. Canal 2759
3214 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 7271 Chicago, Ill.

Phone Boulevard 2160

Dr. A. J. Karalius

UŽSISENĖJUSIOS LIGOS

Valandos: 9 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.

3303 SO. MORGAN STREET

EXTRA STORAGE PARDAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nupirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusių \$200. Mės turime keletą \$150 tikros skuros seklyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausių pasiūlymą. Atsiunčiama uždyka. Liberty Bondai bus priimti už mokesčių. Atsišaukite tuojau. Atmeta kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE
28ro Harrison St. Chicago

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "LIETUVA"

Jonas Medelis

persiskyrė su šiuo pasauliu vasario 10 d. Vėljonis buvo nariu Susiv. Lietuvių Amer. ir Šv. Izidoriaus Art. Dr-jos. Paliko didžiame nuliudime moterį ir dviejus sunus, Algirdą ir Adomą.

Laidotuvės: atsisbus pėnycioje, 9:30 val. ryte, iš jo buto, 3256 S. Wallace gat. Vėljonis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Norintieji dalyvausti laidotuvėse gali užsisakyti vietas automobiliuose, pašaukdami DROVER 4525.

Margareta ir
Algirdas Medeliai
Adomas Makaras

Phone Armitage 3209

Valandos: Po piet nuo 2 iki 5. Vakara is nuo 7 iki 9. Ned. nuo 10 iki 1

DR. H. A. BROAD

SPECIALISTAS MOTERU LIGU IR ABE/ NAS CHIRURGAS

1326 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO, ILL.

Metinė Tyro Maisto Paroda

Petnyčioj ir Subatoj, Vasario 14 ir 15

Po daugel mėnesių prisiruošimo, mės pasiulome mūsų Metinį Valbomąjį Atsitikimą šios žiemos sezono. Išdirbėjai ko-operavo su mumis, idant padaryti šį vieną iš didžiausių ir geriausių parodų kuomet nors laikomų. Jūs užsiinteresuosite paragavimu daugelio įvairių valgių ten demonstruotų, ir busite labai užganėdinti su mūsų dideliu pasiūlymu visoj šalyj garsintų tavorų už labai sumažintas kainas. Ateikite, atsiveskite savo kaimynus, kur maistai yrar užlaikomi sanitariskai.

Pradedant Utarninko vakare, Kovo 6, ši krautuvė bus uždaryta Ketvergo vakarais—atdara vien tiktai Subatos vakarais.

The House of Greater Values
J. Oppenheimer & Co.
Cor. Ashland Ave. and 47th St.

Jeigu jūs norėtumėt gauti mūsų apgarsinimus re gulariai, mės maloniai prisistumėm juos ant jūsų pareikalavimo, palikto pas bile kurį iš mūsų pardavėjų.